KAMU BİNALARINDA ENERJİ VERİMLİLİĞİ PROJESİ (KABEV PROJESİ)

MÜ PENDİK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ

ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNETİM PLANI

EYLÜL 2022

KISALTMALAR

AB	**Avrupa Birliği**
ADB	Asian Development Bank
BP	Banka Prosedürü
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
ÇD	Çevresel Değerlendirme
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirme
Ç&S / ÇSÇ	Çevresel ve Sosyal / Çevresel ve Sosyal Çerçeve
ÇSG	Çevre, Sağlık ve Güvenlik
ÇSYÇ	Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi
ÇSYP	Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
ÇŞİDB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
ÇYP	Çevre Yönetim Planı
DB	Dünya Bankası
dBA	Gürültü Azaltılması ve Kontrolü
dBC	Gürültü Değerlendirme Ölçüsü
DBG ÇSS	Dünya Bankası Çevresel ve Sosyal Standartları
DSÖ	Dünya Sağlık Örgütü
EAH	Eğitim ve Araştırma Hastanesi
EPS	Enerji Performans Sözleşmesi
ETKB	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
FCU	Fan Coil Ünitesi
FFP3	Özel Partikül Maskesi
FKK	Fiziksel, Kültürel Kaynaklar
FY	Finansal Yönetim
GES	Güneş Enerji Santrali
GRS	DB Şikâyet Çözüm Merkezi/Grievance-Redress
HVAC	Isıtma, Havalandırma, İklimlendirme Sistemleri
IGHC	Isı Geri Kazanımlı Havalandırma Cihazı
IFC	Uluslararası Finans Kurumu
İ&D	İzleme ve Değerlendirme
İBB	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
IDB	Inter American Development Bank
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
İSG	İşçi Sağlığı ve Güvenliği
İSM	İl Sağlık Müdürlüğü
KABEV	Kamu Binalarında Enerji Verimliliği
KKE	Kişisel Koruyucu Ekipman
KfW DEG	Yatırımlardan Kaynaklı Risklerin Paylaşılması ve Uzun Vadeli Yatırım Sermayesinin Kullanılabilirliği Organizasyonu
KKD	Kişisel Koruyucu Donanımlar
KS/AHU	Klima Santralleri
LC Max	dBC olarak ölçülen, ölçüm süresi içerisinde C ağırlıklı rms tabanlı ses seviyesinin en büyük değeri
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı

NACE	AVR. Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması Kodu
OP	Operasyonel Politika
Proje	Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesi
PUB	Proje Uygulama Birimi
PV	Fotovoltaik Panel
S&G	Sağlık & Güvenlik
SB	Sağlık Bakanlığı
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SSS	Sık Sorulan Sorular
ŞÇM	Şikâyet Çözüm Mekanizması
TC	Türkiye Cumhuriyeti
TEM	Avrupa Transit Otoyolu /Trans European Motorway
TEP	Ton Eşdeğer Petrol
TSG	Toplantı Sağlığı ve Güvenliği
YE	Yenilenebilir Enerji
YİGM	Yapı İşleri Genel Müdürlüğü
UATF	Ulusal Atık Taşıma Formu

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ 1
1. GENEL PROJE VE PROJE SAHASI BİLGİSİ 2
1.1. Projenin Tanımı 2
1.1.1. Genel Bilgi & Hedef 2
1.1.2. Proje Bilgileri 3
1.1.3. Binanın Konumu 4
2. YASAL ÇERÇEVE VE DÜNYA BANKASI OPERASYONEL POLİTİKALARI İLE UYUMLULUK 6
2.1. Ulusal Mevzuat 6
2.2. Dünya Bankası Koruma Önlem Politikaları 7
3. ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNETİM PLANI KONTROL LİSTESİ 7
4. ÇEVRESEL VE SOSYAL TARAMA 11
5. PAYDAŞ KATILIMI VE ŞİKÂYET ÇÖZÜM MEKANİZMALARI 14
6. ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSKLER & ETKİLERİ VE ALINACAK ÖNLEMLER 16
7. ÇEVRESEL VE SOSYAL İZLEME PLANI 29
8. GÖREV VE SORUMLULUKLAR 33
9. RAPORLAMA 34
10. EKLER 35
EK 1 - SAHA FOTOĞRAFLARI 35
EK 2 - ŞİKÂYET VE ÖNERİ FORMU 37
EK 3 - ŞİKÂYET KAPATMA FORMU 39
EK 4 - ULUSAL MEVZUAT VE DB YÖNERGELERİ 40
EK 5 - ASBEST BULUNAN BİNALARDA İZLENECEK PROSEDÜR 46
EK 6 - TAPU KAYDI 48
EK 7 - PAYDAŞ BİLGİLENDİRME TOPLANTI BİLGİLERİ 49

TABLOLAR

Tablo 1. Proje Sahası Bilgileri 3
Tablo 2. Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı Kontrol Listesi 7
Tablo 3: Dünya Bankası Operasyonel Politikalar Çevresel ve Sosyal Tarama 11
Tablo 4: Proje Kapsamında Çevresel – Sosyal Etkisi Beklenmeyen Durumlar 12
Tablo 5. Çevresel ve Sosyal Riskler & Etkileri ve Alınacak Önlemler 16
Tablo 6. Çevresel ve Sosyal İzleme Planı 29
Tablo 7. Görev ve Sorumluluklar 33
Tablo 8. Raporlama Sürecinin Gereklilikleri ve Rol Dağılımı 34

ŞEKİLLER

Şekil 1. Pendik İlçesi Coğrafi Konumu 4
Şekil 2. Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Uydu Görüntüsü-1 4
Şekil 3. Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Uydu Görüntüsü-2 5
Şekil 4. Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Uydu Görüntüsü-3 5

FOTOĞRAFLAR

Fotoğraf 1. M.Ü. Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dış Görünüş 35
Fotoğraf 2. Soğutma Grubu Primer Devre Pompalarının Değiştirilmesi 35
Fotoğraf 3. Fanlarda Standart Kayış Yerine Dişli Kayış Kullanılması Uygulaması 36
Fotoğraf 4. Fotovoltaik Panel Yerleşimi Yapılması Planlanan M.Ü. Pendik EAH Çatı Fotoğrafı 36

GİRİŞ

Bu Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı (ÇSYP), Kamu Binalarında Enerji Verimliliği (KABEV) Projesi kapsamında Enerji Performans Sözleşmesi (EPS) özelinde İstanbul ilinin Pendik ilçesinin Fevzi Çakmak Mah. Muhsin Yazıcıoğlu Cad. No: 10 Üst Kaynarca adresinde bulunan **Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi**'nde yapılacak yenileme faaliyetlerinin neden olabileceği çevresel ve sosyal etkilerin kabul edilebilir düzeyde tutulabilmesi ve / veya ortadan kaldırılabilmesi için alınması gereken önlemlerin ortaya konulması için hazırlanmıştır.

ÇSYP; proje uygulama aşamalarında alınacak önlemlerin kim tarafından, ne zaman, ne sıklıkla ve ne şekilde uygulanacağını açık bir şekilde ortaya koymak hedefindedir.

Bu ÇSYP, öncelikle Türkiye kanun ve yönetmeliklerine, bunlara ek olarak da Dünya Bankası politika ve tedbirlerine uygun olarak hazırlanmıştır.

1. GENEL PROJE VE PROJE SAHASI BİLGİSİ

1.1. Projenin Tanımı

1.1.1. Genel Bilgi & Hedef

Ülkemizin enerji ihtiyacı, gelişen ekonomiye bağlı olarak şehirleşme ve nüfus artışının da etkisi ile her geçen gün artmaktadır. Artan ihtiyacın paydaşlarına bakıldığında ülkemizde binalar enerji tüketiminde sanayiden sonra ikinci sırada gelmektedir. KABEV Projesi'nin genel hedefi; kamunun sektöre öncülük ederek enerji tüketimini ve kamu kaynaklı cari açığın azaltılmasını sağlamak, diğer yandan enerji verimliliği çalışmaları için sektöre örnek olmasıdır.

KABEV Projesi'nin faydası enerji tüketiminin azaltılması ile kamu bütçesinde tasarruf sağlamanın yanısıra yaratacağı çevresel ve sosyal olumlu etkileri, toplumun bilinçlendirilmesi ve geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Basit inşaat çalışmaları ile gerçekleştirilen faaliyetlerin, doğaları gereği mevcut proje sınırları içerisinde, çok kritik olmayan çevresel ve sosyal etkiler yaratacağı öngörülmektedir. Dolayısıyla, Dünya Bankası Operasyonel Politikaları (OP)/Banka Prosedürleri (BP) gereklilikleri kapsamında, KABEV Projesi, muhtemel geçici, beklenen ve kısıtlı etkileri göz önünde bulundurularak B Kategorisi projeler kapsamında değerlendirilmektedir. Etkiler kritik olarak değerlendirilmese de Dünya Bankasının (DB) Çevresel Değerlendirme Politikasının (OP 4.01) uygulanması gerekmektedir. OP 4.01'in uygulamaya konulmasında önemli olan Çevre ve Sosyal (Ç&S) yönetim araçlarının yanı sıra İş Sağlığı Güvenliği (İSG) uygulamaları önem kazanmaktadır.

Bu ÇSYP, atık oluşumu (tehlikeli, tehlikesiz) gibi çevresel etkileri, yenileme aktivitelerinin kurumun günlük faaliyetleri ile çakışması gibi sosyal etkileri, işçi ve faydalanıcıların sağlık ve güvenliği gibi İSG etkilerini, DB ve ulusal ilgili mevzuat ile mevcut en iyi teknikler doğrultusunda mümkünse ortadan kaldırmak, değilse göz ardı edilebilecek seviyeye indirmek için KABEV Projesi için kılavuz dokuman olarak hazırlanmıştır.

Proje, DB'nin fonlaması ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB) Yapı İşleri Genel Müdürlüğü (YİGM) tarafından yürütülecektir. Projenin genel uygulamasına ait asli kontrol, yönetim ve koordinasyonundan YİGM sorumlu olacaktır. İdarenin şartnamesinin ve ihale dokümanlarının ayrılmaz bir parçası olan bu ÇSYP'ye uygun imalatların yapılmasından yüklenici firma ve tüm Proje kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlerin bu ÇSYP'ye uygunluğunun denetiminden ise Müşavir firma (Proje Müdürü) sorumlu olacaktır.

1.1.2. Proje Bilgileri

Tablo 1. Proje Sahası Bilgileri

GENEL BİLGİLER	
Bina Adı	Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İl	İstanbul
İlçe	Pendik
Adres	Fevzi Çakmak Mah. Muhsin Yazıcıoğlu Cad. No: 10 Üst Kaynarca / Pendik / İSTANBUL
Kullanım Durumu	Bina hali hazırda hastane olarak kullanılmaktır.
Binayı Kullanan Kurum	Sağlık Bakanlığı
Kullanıcı Sayısı	Personel Sayısı: 4.000 Yatan Hasta Sayısı: 795 Günlük Ortalama Yatan Hasta Refakatçi Sayısı: 795 Günlük Ortalama Ayakta Hasta Sayısı: 7.000 Günlük Ortalama Ayakta Hasta Ziyaretçi Sayısı: 7.000
PROJE YAPI BİLGİLERİ	
Bina Sayısı	2 Blok
İnşaat Alanı	160.000 m^2 (Blok 1 Blok 2 Toplamı)
BİNADA YAPILMASI PLANLANAN İMALATLAR	
Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi aşağıda özetlenen enerji verimliliği projelerinin uygulaması sonrasında, binadaki enerji ihtiyacı azalacak, yenilenebilir enerji teknolojileri uygulaması ve trijenerasyon sistemi kullanımı ile binanın yıllık toplam enerji tüketiminde 34.715 kWh/yıl (%01)'lik tasarruf sağlanacaktır. Hastane büyük olduğu için yapılan işlerin toplam tasarruf olarak düşük olmasına karşın yıllık 5620 ton emisyon (CO_2) azaltma miktarı sağlanacaktır (asıl etki buradadır). Ayrıca bu uygulamalar ile hastanede konfor şartları da iyileşecektir. **Isıtma – Soğutma Sistemleri renovasyon uygulamalarının yapılması** Bu kapsamda sirkülasyon pompalar daha verimli (IE4 sınıfı) frekans invertörlü motorlarla değişimleri, Klima santrali ve Egzoz Aspiratörlerinin kayış kasnak sisteminde verimli kayış kullanılması, Soğutma Grubu sirkülasyon pompalarının değiştirilmesi, AHU serpantin girişlerine iki yollu motorlu vana uygulaması, sirkülasyon pompalarına invertör uygulamaları, kompresörlerin taze hava ile çalıştırılma uygulaması, sıcak su kazanlarına dış hava kompanzasyonu uygulaması, tesisat ve ekipmanlardaki yalıtım eksiklikleri giderilmesi uygulaması yapılacaktır. Sisteme ilavelerle birlikte yeni 25 adet sirkülasyon pompası montaj edilecektir **Armatürlerin aydınlatma seviyelerine uygun LED armatürlerle değiştirilmesi** Farklı muhtelif güç ve tiplerde olmak üzere; Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 9537 adet mevcut verimsiz armatür ile LED armatür değişimi yapılacaktır. **Trijenerasyon Sistemi kurulması** 1600 kW Elektrik Üretim Kapasiteli Trijenerasyon Sistemi kurulacaktır **Fotovoltaik Panel kurulması** 500 kW Elektrik Üretim Kapasiteli Fotovoltaik Panel kurulacaktır **Bina Otomasyon Sistemi ve Enerji İzleme Sisteminin kurulması** BMS senaryolarına uygun olarak tüm mekanik cihazlar kontrol edilecektir. Binaya enerji izleme sistemi kurulacaktır. Bu sistem ile tüm mekanik cihaz panoları, kat panoları ve ana panolar enerji analizörleri izlenecek ve enerji tüketimleri ölçülebilecektir.	
FAALİYETLERİN SÜRESİ VE SEZONU	
Sene sonunda ihale dokümanlarının hazırlanması ile hastanenin yer teslim tarihine müteakip 8 ay içinde Yüklenicinin imalatlarını bitirmesi planlanmaktadır. Yer teslim süresinin belirsizliği sebebiyle net bir sezon belirtilememekte olup 2021 senesinde iş bitişi sağlanacaktır.	

RENOVASYON İŞLERİ SÜRESİNCE ÇALIŞMASI ÖN GÖRÜLEN İŞÇİ SAYISI
Öngörülen işçi sayısı günlük 20 olup, imalat süresince değişiklik gösterebilecektir.

1.1.3. Binanın Konumu

Pendik; doğuda Tuzla, kuzeyde Sultanbeyli, batıda Kartal ve güneyde Marmara Denizine komşudur. Yaklaşık 190 km^2 yüzölçümlü Pendik, 7,5 km sahil şeridine sahiptir. İstanbul'un en yüksek tepesi olan Aydos'la sınır olan Pendik, İstanbul'un en büyük su kaynaklarından biri olan Ömerli Barajı'nı da ilçe sınırları içerisinde barındırmaktadır.

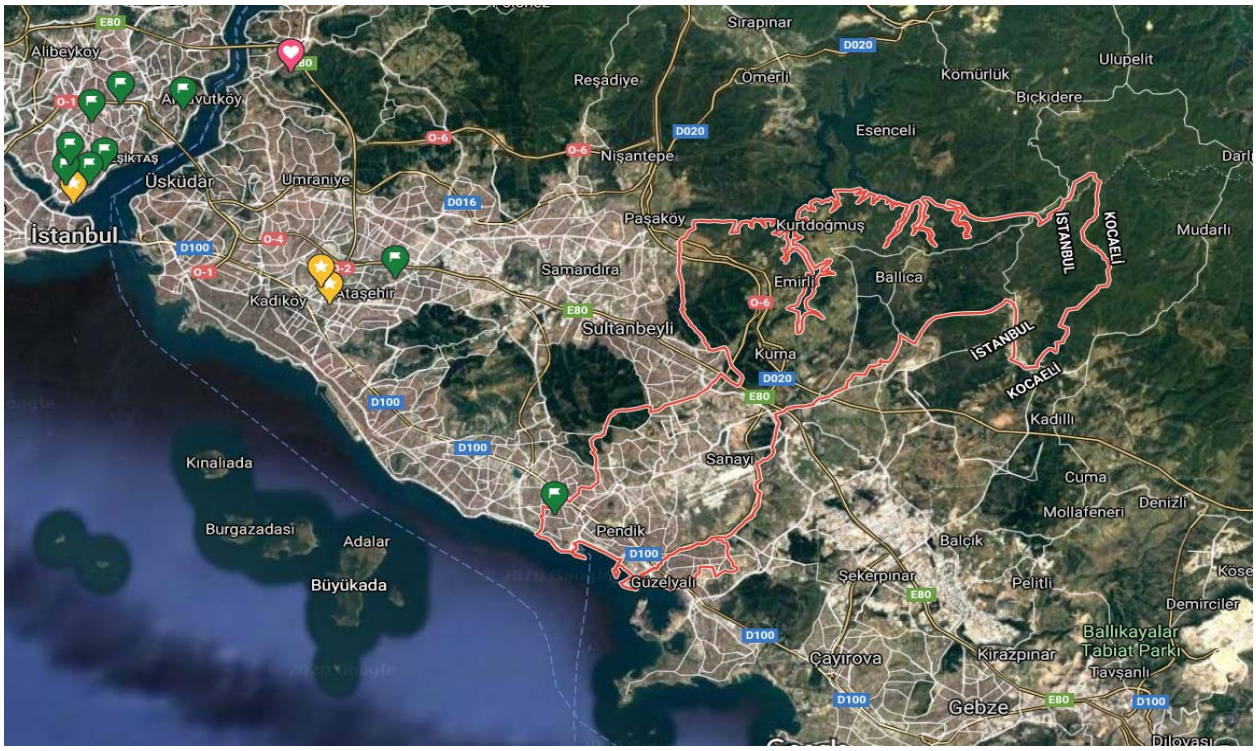

Şekil 1. Pendik İlçesi Coğrafi Konumu

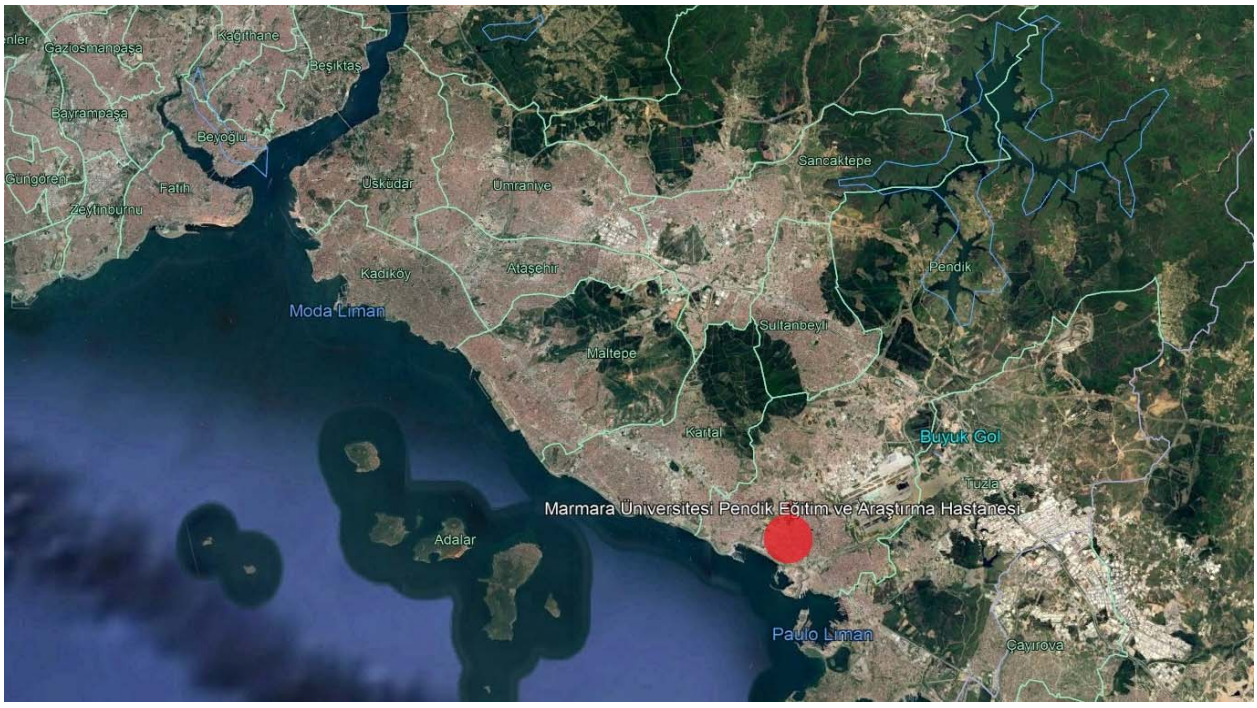

Şekil 2. Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Uydu Görüntüsü-1

Şekil 3. Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Uydu Görüntüsü-2

Şekil 4. Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Uydu Görüntüsü-3

2. YASAL ÇERÇEVE VE DÜNYA BANKASI OPERASYONEL POLİTİKALARI İLE UYUMLULUK

Bu bölümde ÇSYP'nin hazırlanması sürecindeki gerekliliklerine uyum sağlanan kanun, yönetmelik ve düzenlenmeler ile DB tedbirlerine yer verilmektedir.

2.1. Ulusal Mevzuat

Bu ÇSYP öncelikli olarak Türkiye kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak hazırlanmıştır. Türkiye'nin çevre mevzuatı ile ilgili temel çerçevesi 11 Ağustos 1983 tarihli ve 18132 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 29.04.2013 tarihli Resmi Gazete'de revize edilen Çevre Kanunu (2872 sayılı) olup, bir dizi yönetmelikle desteklenmektedir. Aşağıda bu proje kapsamında çevresel etkilerin değerlendirilmesi ve önlenmesi için öncelikli olarak yararlanılacak yönetmelikler belirtilmiştir. Yenileme faaliyetlerinde zaman zaman başvurulabilecek ilgili diğer yönetmelikler ise Ek 4' te verilmiştir.

- Atık Yönetimi Yönetmeliği, 2 Nisan 2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete
- Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği, 27 Aralık 2017 tarihli ve 30283 sayılı Resmi Gazete
- Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği, 18.03.2004 tarih ve 25406 sayılı Resmi Gazete ve 26.03.2010 tarih ve 27333 sayılı Resmi Gazete'de revize edilmiş
- Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği, 17 Haziran 2011 tarihli ve 27967 sayılı Resmi Gazete, 11.03.2015 tarihli ve 29292 sayılı Resmi Gazete'de revize edilmiş;
- Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik, 8 Haziran 2010 tarihli ve 27605 sayılı Resmi Gazete ve son olarak 11 Temmuz 2013 tarihli ve 28704 sayılı Resmi Gazete'de revize edilmiş
- Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği, 31 Aralık 2014 tarihli ve 25687 sayılı Resmi Gazete;
- Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği, 06 Haziran 2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmi Gazete
- Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği, 04 Haziran 2010 tarihli ve 27601 sayılı Resmi Gazete
- Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik, 25 Ocak 2013 tarihli ve 28539 sayılı Resmi Gazete
- Açık Alanda Kullanılan Teçhizat Tarafından Oluşturulan Çevredeki Gürültü Emisyonu ile İlgili Yönetmelik, 30 Aralık 2006 tarihli ve 26392 sayılı Resmi Gazete

Yine bu proje kapsamında öncelikli etkileri dikkate alınan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği konularında 10 Haziran 2003 tarihli ve 25134 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4857 sayılı İş Kanunu ile 30 Haziran 2012 tarihli ve 6333 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve bu kanunlarla ilgili tüm yönetmeliklere uygun faaliyet yürütülecektir.

Ayrıca tüm işçilerin çalıştırılması süresinde temel sigorta haklarının belirlenmesi adına 5510 sayı ve 16.06.2006 tarihli Sosyal Sigortalar ve genel Sağlık Sigortası kanunu işletilecektir.

2.2. Dünya Bankası Koruma Önlem Politikaları

OP 4.01. Çevresel Değerlendirme

Türkiye Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği, projeleri çevresel risklere göre ayırırken, Dünya Bankası Operasyonel Politikaları (OP) 4.01 'Çevresel Değerlendirme' benzer şekilde sınıflandırmaktadır. Çevre Kanunu'nun 10'uncu maddesi; 25 Kasım 2014 tarihli ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ÇED Yönetmeliği'nin ana çerçevesini oluşturmaktadır. Dünya Bankası'nın çevresel ve sosyal koruma önlemleri borçlanıcı ülkenin ÇED Yönetmeliği ve DB'nin çevresel etkiye yönelik OP 4.01 ile örtüşen bir çevresel değerlendirme çalışması gerçekleştirilmesini gerektirmektedir. Bu ÇSYP'ye konu olan proje için değerlendirme yapıldığında; "Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği" kapsamında Trijenerasyon sisteminin kurulması için gerekli başvuru ve izinler, cihaz seçimi yapılamadığından başlatılamamıştır. Yüklenici, cihaz seçimini yaptıktan sonra yetkili enerji dağıtım şirketine ve yerel gaz dağıtım şirketine başvuruda bulunacaktır. Bu süreçte Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamındaki belgeyi temin edecektir.

Basit inşaat faaliyetlerinin yürütüldüğü alanlarda da Dünya Bankası Operasyonel Politikaları (OP) gerekliliklerinin uygulanması gerekmektedir. Proje nedeniyle ortaya çıkabilecek önemli sosyal ve çevresel etkilerin, proje sahası yakınlarında bulunan hassas alıcıları (ör. okullar, hastaneler, sağlık ocakları ve evler) etkilemesi beklenmektedir. Bu kapsamda Ç&S ve İSG faaliyetlerinin özenli yönetimi, çevresel ve sosyal etkilerin azaltılmasında yeterli olacaktır.

Proje kapsamında yer alan faaliyetler göz önünde bulundurulduğunda, ilgili olan/olmayan Dünya Bankası Operasyonel Politikalarına Ek 4' te yer verilmiştir.

3. ÇEVRESEL VE SOSYAL YÖNETİM PLANI KONTROL LİSTESİ

İstanbul ilinin Pendik ilçesinin Fevzi Çakmak Mah. Muhsin Yazıcıoğlu Cad. No: 10 Üst Kaynarca adresinde bulunan **Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi**'nde gerçekleştirilecek enerji verimliliği çalışmalarına dair özet bilgiler Tablo 2'de sunulmaktadır. Tablo 2'de sunulmuş olan "ÇSYP Kontrol Listesi" inşaat alanlarındaki ofislerde tüm paydaşların erişimine açık olacak şekilde asılı duracaktır. Şantiye sorumlusu, paydaşlar tarafından gelen soru ve görüşlerin kayıt altına alınması ve cevaplanmasından sorumlu olacaktır.

Tablo 2. Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı Kontrol Listesi

KURUMSAL VE YÖNETİMSEL	
Ülke	Türkiye / İstanbul
Projenin Adı	Kamu Binalarında Enerji Verimliliği (KABEV) Projesi
Proje kapsamı ve aktivitesi	Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesinde enerji verimliliği kapsamında bina ıslahı inşaat faaliyetlerinin yapılması.
OP Kriteri	
Çevresel Değerlendirme OP 4.01	[X] Uygulanıyor [ ] Uygulanmıyor
Doğal Yaşam Alanları OP 4.04	[ ] Uygulanıyor [X] Uygulanmıyor
Ormanlar OP4.36	[ ] Uygulanıyor [X] Uygulanmıyor
Haşere Yönetimi OP 4.09	[ ] Uygulanıyor [X] Uygulanmıyor
Fiziksel Kültürel Kaynaklar OP 4.11	[ ] Uygulanıyor [X] Uygulanmıyor
Yerli Halk OP/BP 4.10	[ ] Uygulanıyor [X] Uygulanmıyor
Gönülsüz Yeniden Yerleşim OP/BP 4.12	[ ] Uygulanıyor [X] Uygulanmıyor
Baraj Güvenliği OP/BP 4.37	[ ] Uygulanıyor [X] Uygulanmıyor
Uluslararası Suyolları OP/BP7.50	[ ] Uygulanıyor [X] Uygulanmıyor

İhtilaflı Alanlar OP/BP 7.60	[ ] Uygulanıyor [X] Uygulanmıyor
SAHA AÇIKLAMASI	
Sahanın adı	Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Sahanın yeri	İstanbul Pendik İlçesi | Saha haritası [X] EVET [ ] HAYIR
Mülk sahibi	Maliye Hazinesi mülk sahibi olup, alan hastaneye tahsislidir.
Coğrafi, fiziksel, biyolojik, jeolojik, hidrografik ve sosyo-ekonomik bağlamın tanımı	Proje faaliyetlerinin gerçekleştirileceği alanın zemini tamamen beton kaplı ve geçirimsizdir. Bu sebeple toprak yapısının proje sürecinden etkilenmesi beklenmemektedir. Proje alanına toplu taşıma araçları ile kolaylıkla ulaşabilmek mümkündür, hastane çevresi, kültür merkezi lokantalar, bankalar, ibadet alanları gibi her türlü hizmet alanını barındırmaktadır. Elektrik, su, kanalizasyon, doğalgaz, internet gibi tüm altyapı imkânlarına ulaşılabilmektedir. Proje süresi ve binanın konumu göz önünde bulundurulduğunda inşaat faaliyetlerinin bölgeye olumsuz etkisi olmayacaktır.
Hastaneler, sağlık birimleri, kamu binaları, evler gibi en yakın hassas alıcıların bulunduğu yerler ve uzaklık?	Yakın çevresinde kamu binaları, ibadet alanları, sağlık merkezleri gibi hassas alıcılar bulunmaktadır. İnşaat faaliyetleri süresince alınacak tedbirler ile, hassas alıcılar proje faaliyetlerinden etkilenmeyecektir.
Malzeme toplama, özellikle agrega, su, taş için yerler ve mesafe?	Şehir merkezinde yer alan hastane, malzeme temininde sıkıntı yaşamayacaktır.
MEVZUAT	
Kanalizasyon sistemi, elektrik, su şebekesi vb. Proje tarafından kullanılan altyapıları belirleyin.	Renovasyon çalışmaları sırasında, bölgede halihazırda mevcut olan kanalizasyon, elektrik ve su şebekeleri kullanılacaktır. Evsel atıklar, belediye hizmetlerinden faydalanılarak bertaraf edilecek, diğer atıklar için ise uygun depolama alanları oluşturulup lisanslı firmalarca bertarafının yapılması sağlanacaktır. Proje özelinde herhangi bir altyapı hizmet alımı gerekmesi durumunda mevcut altyapı imkanları değerlendirilecek ve ilgili yönetmeliklere uygun olarak gerçekleştirilecektir.
Proje faaliyeti için geçerli olan ulusal ve yerel mevzuatı ve izinleri belirleyin (örneğin 1/1000 veya 1/5000 ölçekli ana plan düzenlemeleri, inşaat ruhsatı vb.)	Projenin uygulanacağı parsele ait tapu EK 6'de sunulmaktadır. "Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği" kapsamında Fotovoltaik panel kurulumu için yetkili enerji dağıtım şirketine başvuru Müşavir tarafından başlatılmıştır. "Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği" kapsamında Trijenerasyon sisteminin kurulması için gerekli başvuru ve izinler, cihaz seçimi yapılamadığından başlatılamamıştır. Yüklenici, cihaz seçimini yaptıktan sonra yetkili enerji dağıtım şirketine ve yerel gaz dağıtım şirketine başvuruda bulunacaktır. Bu süreçte Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamındaki belgeyi temin edecektir.

PAYDAŞ BİLGİLENDİRME SÜRECİ	
Paydaş danışma sürecinin ne zaman / nerede gerçekleştiğini belirleyin	Tüm paydaşların katılımıyla bir bilgilendirme toplantısı 27.10.2021 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda projenin amacı, hedefleri ve proje kapsamında yapılacak enerji verimliliği işlerine dair teknik detaylar, olası sosyal ve çevresel etki ve riskleri ve bu etki/risklerin yönetimi konusunda hangi önlemlerin (kim tarafından, ne zaman) alınacağı ve bu önlemlerin nasıl/hangi aralıklarla izleneceği, şikayet çözüm mekanizması (SÇM) ve bu mekanizmanın nasıl işlediği ile ilgili bilgiler uzmanlar tarafından katılımcılar ile paylaşılmıştır. Ayrıca bilgilendirme amaçlı olarak bu dokümanda yer alan Tablo1 Proje Sahası Bilgileri, Tablo2 Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı Kontrol Listesi, Tablo5 Çevresel ve Sosyal Riskler & Etkileri ve Alınacak Önlemler ve Ek2 Şikayet & Öneri Formu ile proje tanıtım broşürü katılımcılara dağıtılmıştır. Projelere özel tanıtım materyalleri (broşür, vb.) hazırlandığı ve bu materyallerin inşaat yapım süresi boyunca, bina girişinde masa, bilgilendirme panoları, vs. üzerinden sergilenerek ilgili paydaşlara ulaştırılmasının sağlanacağı bilgisi katılımcılara aktarılmıştır. Bilgilendirme toplantısına MÜ Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden farklı pozisyonlardan 7 kişi (teknik ve idari), İstanbul İl Sağlık Müdürlüğünden 1 kişi, muhtar ve 1 mahalle sakini katılım sağlamıştır (bkz. EK-7). Ek olarak, ÇŞİDB'den altı (6) temsilci, müşavir firmadan da sekiz (8) temsilci ve yüklenici firmadan üç (3) temsilci de toplantıya katılım sağlamıştır.
Menfaat sahiplerinin ortaya çıkardığı konu ve endişelerin kısa özeti	Paydaş bilgilendirme toplantısı sonunda gerçekleştirilen Soru-Cevap Oturumu sırasında katılımcılardan • Projenin tamamlanma süresinde değişiklik olup olmadığı ve trijenerasyonun ne zaman devreye alınacağı • Onaylanmış malzemelein TSE belgesi olup, olmadığı ve kullanılacak malzeme listesinin kurum ile paylaşılması • PV panellerin için local besleme mi olacağı, triejenerasyonda üretilen OG'nin mi sisteme basılacağı ve daha güçlü pompalar ile değişen sirkülasyon pompaları sonrası boruların sorunlu olacağı • Projenin geri dönüşünün ne zaman olacağı konularında gelen sorular Müşavir firma tarafından • Projenin bitiş süresinde bir aksama olmadığı ve trijenerasyon kurulumunun Mayıs ayında başlayacağı, • Tüm malzemeler için kalite kontrol mühendisleri tarafından belgelerin incelendiği ve malzeme listesinin paylaşılacağı • PV besleme için lokal besleme kullanılacağı, trijenerasyon sistemlerinde geri besleme yapılmayacağı ve pomplarda güç artışı olmayacağı ve

	sadece motor değişimi ile verimlilik sınıfının artırılacak olması • Yatırım maliyetinin geri dönüşünün 2.3 yıl olduğu şeklinde cevaplandı. Toplantıya ait duyuru, toplantı notları ve katılımcı bilgileri ile toplantı ait fotoğraflar Ek 7'de verilmektedir.
KURUMSAL KAPASİTE GELİŞTİRME	
Herhangi bir kurumsal kapasite geliştirme söz konusu olacak mı?	Proje kapsamında, Müşavirin Yüklenici personeline vereceği eğitimler sonucunda yüklenici firmanın kurumsal kapasitesinin gelişmesi beklenmektedir.

4. ÇEVRESEL VE SOSYAL TARAMA

Proje kapsamında, enerji verimliliği çerçevesinde Tablo 1 Proje Sahası Bilgilerinde bahsedilen basit inşaat faaliyetleri yürütülecektir. Bu faaliyetlerin bina faydalanıcılarının, binaların yakın çevresinde yerleşik bulunan paydaşların ve çevrenin üzerine oluşturabileceği çevresel ve sosyal etkiler Tablo 3'te yer almaktadır. Ayrıca yapılacak işin vasfından dolayı ve üzerine çevresel ve sosyal etki olmayacak parametreler Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 3: Dünya Bankası Operasyonel Politikalar Çevresel ve Sosyal Tarama

ÇEVRESEL / SOSYAL TARAMA				
	Faaliyet	**Durum**		**Uygulanacak Tedbirler**
Saha etkinliği aşağıdakilerden herhangi birini içerecek mi?	Su Kaynakları/Su kalitesi	[ ] Evet	[X] Hayır	Bkz. Tablo 4
	Bina rehabilitasyonu ve küçük çaplı inşaat işleri	[X] Evet	[ ] Hayır	Bkz. Bölüm 6
	Hava kalitesi	[X] Evet	[ ] Hayır	Bkz. Bölüm 6
	Habitat (Doğal yaşam alanlarına, ormanlara ve/veya korunan alanlara etkiler) Bitkisel toprak ve alt toprak	[ ] Evet	[X] Hayır	Bkz. Tablo 4
	Dış Ortam Gürültü Kirliliği	[X] Evet	[ ] Hayır	Bkz. Bölüm 6
	Atık Oluşumu	[X] Evet	[ ] Hayır	Bkz. Bölüm 6
	Tehlikeli ve toksik materyaller	[X] Evet	[..] Hayır	Bkz. Bölüm 6
	Tıbbi atıkların yönetimi	[ ] Evet	[X] Hayır	Bkz. Tablo 4
	Enerji Verimliliği • Bina Islahı	[X] Evet	[ ] Hayır	Bkz. Bölüm 6
	Fiziksel ve Kültürel Kaynaklar	[ ] Evet	[X] Hayır	Bkz. Tablo 4
	Arazi edinimi[1]	[ ] Evet	[X] Hayır	Bkz. Tablo 4
	Trafik ve Yaya Güvenliği	[X] Evet	[ ] Hayır	Bkz. Bölüm 6
	Diğer Hususlar • İSG • Bilgilendirme • Hastane hizmetlerinin devamlılığı	[X] Evet [X] Evet [ ] Evet	[ ] Hayır [ ] Hayır [X] Hayır	Bkz. Bölüm 6 Bkz. Bölüm 6 Bkz. Tablo 4

[1] Arazi edinimi insanların yerinden edilmesi, geçim kaynaklarının değişimi, özel mülkiyetin gaspını kapsamaktadır. Bu durum, satın alınan ve / veya devralınan araziler için geçerlidir ve bahsi geçen şekilde elde edilen arazilerde yaşayanlar ve/veya gecekondu sakinleri ve işyeri sahiplerini etkilemektedir.

Tablo 4: Proje Kapsamında Çevresel – Sosyal Etkisi Beklenmeyen Durumlar

ETKİ PARAMETRESİ	ETKİ AZALTACAK / ALINACAK ÖNLEM
TIBBİ ATIK YÖNETİMİ	• Proje süresi kısa olduğu için revir oluşturulmayacağı düşünülmekte, bu sebeple tıbbi atık oluşmayacağı ön görülmektedir. • Revir oluşturulması durumunda, Tıbbi atıkların geçici olarak depolanması, Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin 14. Maddesi ve işleme tesislerine taşınması da 15. Maddesi uyarınca gerçekleştirilecektir.
SU KAYNAKLARI / SU KALİTESİ	• Proje alanı içerisinde yüzey üstü ve yüzey altı su kaynağı bulunmadığından, projede direkt çevresel etki oluşması beklenmemektedir. • İnşaat çalışmaları sırasında inşaat çalışanlarının temizlik ve diğer ihtiyaçlarını karşılamak için bina imkânlarının kullanılamayacağı durumlarda, inşaat sahasına getirilecek mobil tuvaletler ve lavabolar kişilerin kullanımına sunulacaktır.. Bu ihtiyaçlar sonucu oluşacak atıksular belediye vidanjörlerince sahadan uzaklaştırılacaktır. • İnşaat sahasının bulunduğu bölgedeki kanalizasyon sisteminin kullanılamaması, aksi durumların oluşması halinde foseptik oluşturulacak, atıksu sızdırmaz alanlarda biriktirilecek ve bağlı bulunan Belediye'ye ait vidanjörler ile sahadan uzaklaştırılacaktır. • Yağışlar ile oluşan yüzey suları için proje sahasında uygun erozyon ve tortu / sedimantasyon kontrol önlemleri alınacaktır. Tortuların saha dışına taşması ve yakındaki su alıcı ortamlarına bulaşması engellenecektir.
HABİTAT (DOĞAL YAŞAM ALANLARINA, ORMANLARA VE / VEYA KORUNAN ALANLARA ETKİLER) VE BİTKİSEL TOPRAK VE ALT TOPRAK	• Faaliyetlerin gerçekleştirildiği yakın çevrede doğal yaşam alanları, sulak alanlar ve koruma alanı olarak kabul edilen alanlar bulunmamaktadır. • Mevcut proje alanında zemin daha çok sızdırmaz beton alandan oluştuğu için toprağa olumsuz etki beklenmemektedir.

FİZİKSEL VE KÜLTÜREL KAYNAKLAR	• Yenileme faaliyetlerine konu binalar tarihi bina vasfına sahip değildir. • Proje sahasında toprak üstü eser bulunmadığından Kültürel Mirası etkileyecek bir durum beklenmemektedir. • Yine kazı çalışmaları öncelikli olarak öngörülmediğinden, toprak altı eserlerin gün yüzüne çıkması da beklenmemektedir. Kazı yapılması ve çalışma sırasında rastlantısal bulgu tespit edilmesi durumunda ise: • İnşaat çalışmaları sırasında bulunan eserler "rastlantısal bulgu" olarak belirtilecek ve kayıt altına alınacaktır. Rastlantısal bulgu sonrasında izlenecek ve uygulanacak adımlar için "Rastlantısal Bulgu Prosedürü" hazırlanacaktır. • Rastlantısal bulgular ile ilgili olarak Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulları bilgilendirilecek ve şantiye sahasının bulunduğu alandan sorumlu olan Koruma Kurulu'ndan gerekli onayın gelmesi beklenecektir. Bu bekleme süresince herhangi bir inşaat çalışması gerçekleştirilmeyecektir. • Rastlantısal bulgular ile ilgili olarak alandaki mevcut faaliyetin ertelenmesi ya da zamanlamasının yeniden düzenlenmesi için, ilgili tüm hükümlerin yürürlüğe girmesi sağlanacaktır. • Bu konuda yapılan tüm yazışmalar, alınan tüm kararlara uygun olarak ÇSYP güncellenecek ve tüm dokümanlar ÇSYP'nin ekinde sunulacaktır.
ARAZİ EDİNİMİ	• Projenin başlangıç ve farklı aşamalarında arazi edinimi ya da yeniden yerleşim durumlarının oluşması beklenmemektedir. Çünkü hastanenin bulunduğu alan maliye hazinesine aittir. Proje kapsamında ek alan ihtiyacı olmayacaktır. • Proje kapsamında OP 4.12 Gönülsüz Yeniden Yerleşim'in uygulanmasını gerektirecek hiçbir arazi (kamu binaları inşa etmek için belirlenmiş) finansman için uygun olmayacaktır.
DİĞER HUSUSLAR / HASTANE HİZMETLERİNİN DEVAMLILIĞI	• Faaliyet süresince hastanenin hizmetlerini engelleyecek bir durum yaşanması beklenmemektedir, Bölgesel müdahaleler, hastane yönetimleri ile planlanarak faaliyetlerini yürütebilmesi sağlanacaktır. • Tüm bu sürecin sağlıklı yürütülmesi için gerekli önlem ve iyileştirilmeler yüklenici tarafından yerine getirilecektir.

5. PAYDAŞ KATILIMI VE ŞİKÂYET ÇÖZÜM MEKANİZMALARI

İdare tüm paydaşların proje sürecinin sahada nasıl yürütüleceği hakkında bilgi sahibi olması ve varsa paydaşların itiraz ve önerilerini alabilmek için bu ÇSYP'yi on gün süre ile çalışma yapılan binada askıda tutmuştur. Askı sürecinin tamamlanması akabinde Paydaş Bilgilendirme Toplantısı düzenlenmiştir. Ayrıca İdare bilgilendirme amaçlı alt projelere özel tanıtım materyalleri (broşür, poster, vs.) hazırlamıştır ve inşaat yapım aşamasında da bu materyallerin ilgili paydaşlara ulaştırılmasını sağlamıştır.

Şikâyet Çözüm Mekanizması (ŞÇM), herhangi bir paydaşın projenin nasıl planlandığı, inşa edildiği veya uygulandığı konusunda bir şikâyet veya öneri sunmasını sağlayan bir süreçtir.

ÇŞİDB'nin halihazırda hem telefon hem de web sitesi üzerinden erişilebilen bir çağrı merkezi[1] bulunmaktadır. Bu çağrı merkezi, Bakanlığın tüm faaliyetleri ile ilgili konuları kapsamaktadır. İdare, KABEV Projesi kapsamında kamu binalarında yürütülecek faaliyetler sırasında ortaya çıkabilecek şikâyet/görüş/önerilerin toplanması, değerlendirilmesi ve çözümlenmesi amacıyla, Proje uygulaması başlamadan önce KABEV Projesi'ne özel olarak şeffaf ve kapsamlı bir ŞÇM geliştirecektir. SÇM, ilgili tüm paydaşların gerçekleştirilecek faaliyetler hakkında şikayet/görüş/önerilerini ilgili kişi ve kurumlara ulaştırabilmesine yardımcı olacak ve paydaşların projeye katılımlarını güçlendirecektir. KABEV Projesi kapsamında şikayetler birden fazla seviyede ele alınacaktır. (a) yüklenici düzeyinde; (b) müşavir düzeyinde;(c) ÇŞİDB İl Müdürlükleri düzeyinde; (d) ulusal düzeyde ÇŞİDB Proje Uygulama Birimi düzeyinde (PUB).

a) **Yüklenici Seviyesi:** İnşaat işlerini yürütmek için atanan her yüklenici, herhangi bir paydaş (kamu binası yönetimi, bina kullanıcıları, ziyaretçiler, yerel topluluklar veya yararlanıcılar, vb.) tarafından dile getirilen şikayetleri / endişeleri / görüşleri / tavsiyeleri almak, kaydetmek ve mümkünse çözümlemekten sorumlu olacaktır. KABEV Projesi kapsamında yapılan inşaat işleri nedeniyle Yüklenici şikayetleri / endişeleri / görüşleri / tavsiyeleri çözemezse, bunları ilgili kişi / kurumlara yönlendirmekle yükümlüdür. Yükleniciler ayrıca çözülmüş ve çözülmemiş şikayetler / endişeler / görüşler / tavsiyeler dahil olmak üzere tuttukları kayıtları haftalık olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na (ÇŞİDB) sunacaklardır.
b) **Müşavir Seviyesi:** Yüklenici düzeyinde ele alınamayan şikayetler / endişeler / görüşler / tavsiyeler, İnşaat Kontrolörü olarak atanan Proje Yöneticisi tarafından ele alınacaktır. Proje Yöneticisi, bir durum raporu düzenleyerek yüklenicinin sorumluluklarını hatırlatacak ve sorunu çözmek ve gerekli düzeltici eylemlerin uygulanmasını sağlamak için gerekli önlemlerin alınmasını sağlayacaktır. Proje Yöneticisi şikayetleri / endişeleri / önerileri / tavsiyeleri çözemezse, bunları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na yönlendirmekle yükümlüdür.
c) **Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri Seviyesi:** KABEV Projesi kapsamında yürütülen faaliyetler ile ilgili olarak alınan şikayet / endişe / görüş / önerileri mümkün olduğu ölçüde Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü sorumlu olacaktır. Müdürlükler ayrıca, kendisine ulasan konuları çözsün ya da çözmesin, alınan tüm şikâyet / kaygı / görüş / önerileri derhal İdare'ye iletecektir.
d) **ÇŞİDB Seviyesi:** KABEV Projesi kapsamında, ÇŞİDB yukarıda belirtilen seviyeler aracılığıyla paydaşlar tarafından dile getirilen tüm şikayet / endişe / görüş / tavsiyeleri toplamak, kaydetmek ve çözmekle sorumludur. ÇŞİDB, toplanan şikayeti / endişeyi / görüşü / tavsiyeyi 30 gün içinde çözmekten ve sonuç hakkında şikayet / endişe / görüşü / tavsiyeyi sahibini bilgilendirmekten sorumludur.

[1] https://181.csb.gov.tr/

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı kurumsal olarak şikâyet ve öneri toplama adına birçok alternatif yöntem belirlemiştir.

Cumhurbaşkanlığı Halkla İlişkiler Merkezi (CİMER) gibi ulusal şikâyet mekanizması başta olmak üzere, şikâyet ve önerileri İdare'ye iletme kanalları aşağıda verilmiştir:

- **E-posta** *yigmenerji@csb.gov.tr*
- **ÇŞİDB Çağrı Merkezi** Alo 181
- ***Alo181.csb.gov.tr***/web adresinde yer alan Bilgi/Şikayet Başvuru Formu
- İl Çevre ve Şehircilik Müdürlükleri

İnşaat Yüklenicisi kamu binalarının yenilenmesi sırasında alınan şikâyet/görüş/önerilerin alınması, kaydedilmesi ve çözülmesinden sorumlu olacaktır. İnşaat işlerini yürütmek üzere atanan her yüklenici, kamu binası yönetimi ve çalışanları, ziyaretçileri ve yararlanıcılar tarafından inşaat çalışmaları konusunda gelen nedeniyle yapılan şikâyet/görüş/önerileri almak ve kaydetmek için bir şikâyet mekanizması tanımlayacaktır. Yüklenici şikâyet/görüş/önerileri Ek - 2 ve Ek - 3'te verilen Şikâyet ve Öneri Formu ve Şikâyet Kapatma Formu aracılığı ile kayıt altına alacaktır. Sözlü gelen şikâyet/görüş/öneriler ise, Yüklenicinin sorumlu personeli tarafından Şikâyet ve Öneri Formu doldurularak kayıt altına alacaktır. Yüklenici kayıt altına aldığı şikâyetleri her hafta başı Proje Müdürü'ne göndermekle yükümlüdür.

Farklı kanallar aracılığıyla toplanan şikâyet/görüş/öneriler İdare tarafından kayıt altına alınarak 30 gün içerisinde cevaplanacaktır. Şikâyet/görüş/öneriler ile ilgili kayıtlar düzenli olarak DB ile paylaşılacaktır.

Ayrıca DB'nin desteklediği projelerden olumsuz şekilde etkilendiğini düşünen kişi ya da topluluklar şikâyetlerini, proje seviyesinde mevcut olan Şikâyet Çözüm Mekanizması (ŞÇM) aracılığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişilikliği Bakanlığı'na veya Dünya Bankası'nın Şikâyet Çözüm Servisi (SÇS) (*https://www.worldbank.org/en/projects-operations/products-and-services/grievance-redress-service*) aracılığı ile DB'ye iletebilirler. SÇS proje kaynaklı endişeleri gidermek amacı ile alınan şikâyetlerin hızlı bir şekilde incelenmesini sağlar.

Projeden etkilenen topluluklar ya da kişiler, şikâyetlerini ayrıca Dünya Bankası Bağımsız Teftiş Paneline de iletebilirler. Bu panel DB'nin performans kriterlerinin bir veya birkaçının ihlali sonucu şikâyet eden kişi ya da toplulukların zarara uğrayıp uğramadığını veya uğratılabileceğini belirler. Panel, kendisine ulaşmış şikâyetler hakkındaki endişelerini DB'ye doğrudan iletebilir. Bu aşamada DB şikâyetler hakkında cevap verme fırsatına sahip olur.

6. ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSKLER & ETKİLERİ VE ALINACAK ÖNLEMLER

Tablo 5. Çevresel ve Sosyal Riskler & Etkileri ve Alınacak Önlemler

PROJE AŞAMALARI	RİSK VE ETKİLER	ÖNERİLEN ETKİ AZALTICI ÖNLEMLER	SORUMLU KURUM
FAALİYETİN UYGULANMASI SIRASINDA (YAPI İŞLERİ)	**BİLGİLENDİRME**	• İnşaat faaliyetleri başlamadan önce bölge halkı ve ilgili tüm paydaşlar, gerçekleştirilecek çalışmalar ve alınacak önlemler konusunda fiziki ya da uzaktan yapılacak bir toplantı ve proje farklı iletişim materyalleri (broşür, poster, vs.) yardımı ile ve bu ÇSYP'nin hastanede 10 gün süre ile askıda kalması aracılığı ile bilgilendirilecektir. • Şantiye alanında; inşaatın başlama, bitiş tarihleri ve çalışma periyotları ile alınan izinlere ilişkin bilgileri içeren, inşaat alanında herkesin kolayca görebileceği bir tabela yerleştirecektir. • İnşaat faaliyetleri esnasında oluşabilecek büyük çaptaki çevresel kazalar ve işyeri kazaları (yaralanma, ölümle sonuçlanan kazalar, çevresel dökülmeler gibi çevre kazaları, vb.) 3 iş günü içinde ÇŞİDB'ye bildirilecek ve 30 işgünü içinde kök sebep analiziyle birlikte kaza raporu ÇŞİDB'ye gönderilecektir. ÇSB de bu bilgileri DB ile eşzamanlı olarak paylaşacaktır.	• İdare • Müşavir • Yüklenici
	SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	• Enerji verimliliği kapsamında hastanenin yenilenmesi çalışmalarının bir bütünü ve yapılacak tüm renovasyon faaliyetleri sürdürülebilirlik faaliyetidir. Fotovoltaik panel kurulması faaliyetleri enerji verimliliği kapsamındadır. • Projenin öncesi ve sonrasında yapılacak anket çalışmaları ile enerji verimliliği çalışmalarının toplumsal ve ekonomik katkısının izlenmesi sağlanacaktır. • Sürdürülebilir kalkınma perspektifinde projede görev alacak personelde kadın çalışan istihdamı öncelikli olarak gözetilmelidir. • Projenin bölgedeki ekonomik kalkınmaya (bölgeden işçi istihdamı, bazı malzeme tedarikinin bölgeden temini ve yerel işletmelerin	• İdare • Müşavir • Yüklenici

		kullanılması) devamlı olmasa da proje süresince fayda sağlaması beklenmektedir.	
FAALİYETİN UYGULANMASI SIRASINDA (YAPI İŞLERİ)	**İSG**	• Şantiye sahasına görevi olmayan üçüncü kişilerin girmesi engellenecektir. • Şantiye sahasında sigara içilebilecek alanlar yüklenici tarafından belirlenecektir. • Yeme – içme ve dinlenme için çalışma alanından ayrı yerde konteynerler yüklenici tarafından ayarlanacaktır. • İşçilerin kullanımı için WC konteynerleri, yüklenici tarafından ayarlanacak, hijyen için tüm malzemeleri içerecek ve atıksu için bölgedeki kanalizasyon altyapısı kullanılacaktır. • İşçilere temiz kullanım suyu ve içme suyu temin edilecektir. • Yüklenici, çalışanlar için güvenli bir çalışma ortamı sağlayacak ve uluslararası en iyi uygulamaları ve Sağlık Bakanlığı ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından sağlanan Covid-19 ile ilgili sağlık ve güvenlik tedbirleri de dahil olmak üzere, Türk Mevzuatı uyarınca uygun kişisel koruyucu donanımları (KKD) sağlayacaktır (her zaman baret kullanımı, gerekli olan durumlarda maske, koruyucu gözlük, kemer ve güvenlik ayakkabısı vb. kullanımı). • Koruyucu giysiler ile çalışanların kendilerine ait giysileri ayrı ayrı yerlerde muhafaza edilecek ve bunun için soyunma alanları oluşturulacaktır. • Orta ve büyük ölçekli işyeri kazalarının oluşması halinde, kaza araştırması yapılacak ve raporlanacaktır. • Sağlık ve güvenlik olayları, tedavi gerektiren kazalar, yaralanmalar ve tüm ölümlere ilişkin durumlar 3 iş günü içinde ÇŞİDB'ye bildirilecek ve 30 işgünü içinde kök sebep analiziyle birlikte kaza raporu ÇŞİDB'ye gönderilecektir. • Yüksekte çalışma önlemleri, planları, eğitimleri • Ekipman bakım - onarım planları, sorumlu kişilerin tayini • Malzemeler için alım, sevkiyat süreçleri ile depolama alanlarının planlamalarının yapılması	• Yüklenici • Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)

FAALİYETİN UYGULANMASI SIRASINDA (YAPI İŞLERİ)		• Tehlikeli kimyasallarla çalışma prosedürünün hazırlanması, malzemelerin depolama alanlarının oluşturulması • Mesleki yeterlilik belgelerinin değerlendirilmesi ve temini • İnşaat alanı güvenli giriş eğitimi hazırlanması (Ziyaretçiler için) • Sahalarda kullanılacak iş ekipmanlarının bakım formlarının temin edilmesi • Yeni ekipmanlar ve yenilikler olduğunda tüm çalışmaların güncellenmesi yapılacaktır. • Covid-19 süreci içinde şantiyelerde dezenfektan bulundurulacak ve saha girişlerinde ateş ölçümleri yapılacaktır. • Covid-19 da dahil olmak üzere herhangi bir salgın veya pandemi/bulaşıcı hastalık durumunda Sağlık Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından sağlanan rehberlik, yönergeler ve tavsiyelere uygun hareket edilecek ve tüm ilgili gerekli tedbirler hem çalışanlar için hem de çalışma yerleri için iş sağlığı ve güvenliği bakımından alınacaktır. • Projenin inşaat faaliyetleri sırasında meydana gelebilecek ve acil müdahale gerektiren durumların (yangın, deprem, vs.) kontrol edilebilmesi için, toplum ve çevre sağlığını da kapsayacak olan prosedürler hazırlanacak ve tüm çalışanlar ile paylaşılacaktır. • Sahaların uygun şekilde işaretlenmesi (uyarı levhaları ile) sağlanacak, çalışanlar sahada uyulacak kurallar ile ilgili bildirecektir. • Tüm çalışanlar çalışma koşulları hakkında bilgilendirilecektir, Çalışanların "İş Sağlığı ve Güvenliği" ve iş başı eğitimlerinin hazırlanması ve uygulanması, tüm çalışma süresini kapsayacak eğitim planlamasının yapılması (çalışanlar, SGK ilgili mevzuatı ve İş kanunundan doğan tüm hakları, sorumlulukları ve etik davranış kuralları konusunda bu eğitimler kapsamında bilgilendirilir.) • Çalışanlar için çalışma sahası ve gerçekleştirilecek işlerle ilgili olası riskleri belirten çalışma kuralları da dâhil olmak üzere, İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) eğitimleri ve iş güvenliği toplantıları gerçekleştirilecektir. Bunların arasında, çalışanlara Covid-19	

FAALİYETİN UYGULANMASI SIRASINDA (YAPI İŞLERİ)		semptomları, nasıl korunması gerektiği ve semptomlar görüldüğünde ne yapılması gerektiği ile ilgili düzenli eğitimlerin verilmesi bulunacaktır. • İnşaat faaliyetleri nedeni ile uzun ya da kısa vadede elektrik, su, doğalgaz kesintisi olacak ise bu durumda gerekli güvenlik önemleri alınacak ve bina kullanıcıları kesintiden makul bir süre önce bilgilendirilecektir. • Çalışanların sağlık taramaları, işe giriş evrakları (özlük dosyaları), eğitim dokümanları, KKD zimmet tutanakları, Noter onaylı tespit – öneri defteri gibi İSG yasal mevzuatı kapsamında hazırlanması ve temin edilmesi gereken tüm evraklarının sahalarda eksiksiz olarak yer alması gereklidir. Tüm bu dokümanlar, Müşavir ve Bakanlık denetimleri için sunuma hazır olmalıdır. • Çalışanların işe başlamadan önce çalışmaya uygun olduklarının onaylanması ve bilinmeyen sağlık sorunları olan veya başka bir risk altında olan çalışanlara özel önem gösterilecektir. • Çalışanların ve sahaya giren diğer kişilerin ateşlerinin ölçülmesi ve kayıt altına alınmasıyla da sahaya girmeden önce ya da sahaya girerken kendilerinin beyanda bulunmaları sağlanacaktır. • Öksürme kuralları, el hijyeni ve sosyal mesafe tedbirleri gibi Covid-19 özelindeki belirli hususlara odaklanarak işe başlamadan önce çalışanlara günlük bilgilendirmeler yapılacaktır. • Çalışanlardan, olası semptomlara (ateş, öksürük) karşı kendilerini izlemelerinin istenmesi ve semptomların bulunması ya da kendilerini iyi hissetmemeleri halinde şeflerine bilgi vermeleriistenecektir. • Etkilenen bir alandan gelen bir çalışanın ya da enfekte bir kişiyle temasta bulunan bir çalışanın sahaya 14 gün boyunca girmesi önlenecektir. • Hasta çalışanların sahaya girmesine engel olunması, bu çalışanların gerekli olması halinde yerel sağlık tesislerine gönderilmesi	

FAALİYETİN UYGULANMASI SIRASINDA (YAPI İŞLERİ)		sağlanacak ya da 14 gün boyunca evde karantinada kalmaları istenecektir. • İSG başlığı altında görev – yetki ve sorumlulukları belirten organizasyon şeması muhakkak oluşturulmalı ve iletişim bilgileri de eklenmelidir. • İş sağlığı ve güvenliğinden sorumlu gerekli sertifikasyon ve deneyime sahip bir personel sahada görevlendirecektir. • İnşaat çalışmaları sırasında kamu bina girişlerinde değişiklik yapılması durumunda, engelli kullanıcılar için uygun yapıların oluşturulması sağlanacaktır. • Tüm faaliyetler, hem İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa (30 Haziran 2012 tarihli ve 27339 sayılı Resmi Gazete) ve ilgili yönetmeliklere hem de Dünya Bankası Grubu Çevre, Sağlık ve Güvenlik (ÇSG) Yönergelerine uygun olarak yürütülecektir. • Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili tüm yönetmeliklere uyumu sağlanacak, gerekli kontroller yapılacaktır. • İnşaat işleri başlamadan önce yapılacak tüm işler için İş Sağlığı ve Güvenliği Planı ile bir Risk Değerlendirme çalışması yapılacaktır. İlgili prosedürler ve planlar ("Acil Durum Planları" dahil) uygulanacaktır. • Hazırlanacak İş Sağlığı ve Güvenliği Planında toplum sağlığı da işlenmelidir. Raporda, bina kullanıcıları ve yerel halkla iletişimi sağlayacak bir kişi ve pozisyon bu planda tanımlanmalıdır. • Hem eğitimler hem de olaylar (kazalar, ölümler, kaybedilen zaman olayları, çevresel dökülmeler, yangın, salgın hastalık vb. önemli olaylar) kaydedilecektir. • İnşaat aşamaları süresince gerçekleştirilen tüm faaliyetlerin, bilgilendirme toplantılarının, görüş/önerilerin, vs. sürekli kayıtları tutulacaktır. • Yüklenici ve altyüklenicilerinin hepsini kapsayacak şekilde: • Cebri/Zorla çalıştırma yapmayacağını, çocuk işçi ve sigortasız işçi çalıştırmayacağını, işçileri arasında herhangi bir ayrımcılık (yaş,	

FAALİYETİN UYGULANMASI SIRASINDA (YAPI İŞLERİ)		cinsiyet, din, dil, ırk vs.), zor kullanma, kötü muamele, zorbalık, hakaret ve aşağılamada bulunmayacağı hususunda yazılı ve imzalı bir sosyal politika/yazılı bir taahhütname oluşturmalıdır. Bu dokümanda aynı zamanda tüm yüklenici çalışanlarının da birbirleri ile olan ilişki ve iletişimlerinde bu hususlara dikkat etmeleri gerektiği vurgulanmalıdır. • Yüklenici, Yapım İşlerinin ifası kaynaklı bulaşıcı hastalıkların (HIV virüsü gibi Cinsel Yolla Bulaşan hastalıklar ve enfeksiyonlar dahil) ve bulaşıcı olmayan hastalıkların yayılmasını önleyici tedbirler alacak, bu bağlamda bilhassa hassas ve kırılgan toplum gruplarının farklı oranlarda risk altında olduğu bilinciyle hareket edecektir. Sözleşmeyle bağlantılı geçici veya daimi işgücü hareketliliğinden kaynaklanabilecek bulaşıcı hastalıkların yayılımını önleyici ve etkilerini azaltıcı tedbirleri uygulayacaktır.	
	GÜVENLİK	• Uygulama/inşaat işine başladığı andan itibaren inşaat sahası içerisinde bulunan görevli tüm personelin ve hastaların can ve mal güvenliğinden yüklenici sorumludur. • İnşaat işleri sırasında herhangi bir hasar meydana gelirse, Yüklenici; Yararlanıcı Kurum, İşveren ve/veya 3. tarafın oluşan zararlarının tamamını telafi edecektir. • Çalışmalar sırasında T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın güvenlik kuralları ile Sağlık Bakanlığı'nın kuralları dikkate alınacaktır. İlgili kurallar, İşlerin yapımı sırasında genel referans olarak kullanılacaktır. • "TS 8983 - Yapılarda İnşaat Sırasında Alınması Mecburi Genel Emniyet Tedbirleri" standardından doğan yükümlülükler Yüklenici tarafından yerine getirilecektir. • Yüklenici, sahada özel olarak kazalara karşı güvenlik ve koruma konusu ile ilgilenecek yetkili personel bulunduracak olup, bu personel Yüklenici'nin tüm işçileri ve işgücünün yanı sıra, Proje Müdürü, şantiyedeki işverenin personeli, ekipmanı, ofisleri ve diğer tesisleri ile ilgilenecektir. Bu kişi, bu iş için gereken özellikleri	• Yüklenici

		taşıyan, talimat verme yetkisi olan ve kazaların önlenmesine yönelik gerekli tüm önlemleri alabilecek bir kişi olacak ve Yüklenici tarafından özellikle bu amaç için kurulmuş bir ekibi oluşturacaktır. • Yüklenici imalat yapacağı mekanlardaki değiştirilmeyecek ve kullanılacak olan malzeme ve teçhizat ile imalatların zarar görmemesi için gerekli her türlü emniyet tedbirini almak zorundadır. • Gerekli sayıda bekçiden oluşan bir güvenlik ekibi Şehir Güvenlik Kuvvetleri ile iş birliği içinde olacak ve bütün kural ve onlardan alacağı talimatlara kesin olarak uymak suretiyle görevini yürütecektir. • Yüklenici, iş sahası için en az 1 (bir) adet gece bekçisi bulundurmak zorundadır.	
	HAVA KALİTESİ / EMİSYON	• Yıkıntı atıkları oluşması durumunda birinci kattan sonra moloz atma bacası kullanılacaktır. • Yıkıntı atıkları, İlçe Belediyesinin belirlemiş olduğu kontrollü alana gönderilecektir. • Yıkıntının / molozun tozunun azaltılması için üzerine su püskürtülecektir. • Proje sahasının çevresi (kaldırımlar, yollar) toz oluşumunun önlenmesi için molozdan arındırılacaktır. • İnşaat ya da atık malzemelerin yakılması kesinlikle yasaktır. • İnşaat sahasındaki inşaat makinaları uzun süre rölantide / boşta çalıştırılmayacaktır. • Malzeme taşınması gereken durumlarda kamyonların üstü örtülecek ve hız sınırı getirilecektir. • Kullanılacak tüm araçların egzoz emisyon izinleri olacak ve bütün araçların düzenli olarak bakımları yapılacak veya yapıldığı denetlenecektir. • Malzeme taşınması sırasında kullanılacak olan yollarda tozumanın önlenmesi amacıyla gerektiğinde arazöz ile yollarda sulama yapılacaktır.	• Yüklenici • Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)

		• İşçilerin gerekli iş kıyafetleri, eldiven ve maskeleri kullanması sağlanacaktır.	
	DIŞ ORTAM GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ	• İnşaat işlemleri sırasında oluşan gürültü, izinlerde belirtilmiş olan zaman dilimleri ile sınırlı olacaktır. • İnşaat işlemleri mümkün olduğunca gündüz zaman dilimi ile sınırlı tutulacaktır. Faaliyetlerin akşam ve gece zaman diliminde gerçekleştirilmesi söz konusu olduğunda, akşam zaman dilimi için 65 dBA ve gece zaman dilimi için 60 dBA olan sınır değerler sağlanacak ve akşam ve gece çalışmalarına ilişkin İl Mahalli Çevre Kurulu'ndan gerekli izin alınacaktır. • İnşaat aşamasında gerçekleştirilen çalışmalar sırasında jeneratör, hava kompresörü ve çalışan diğer mekanik ekipmanların motor kapakları kapalı tutulacak, ekipmanlar öğrenci alanlarından olabildiğince uzak noktalara yerleştirilecektir. • Şantiye faaliyeti sonucu oluşabilecek darbe gürültüsü, LC max gürültü göstergesi cinsinden 100 dBC'yi aşmayacaktır. • İnşaat aşamasında gürültü seviyesinin artış göstermesi durumunda, iş makinelerinin aynı anda çalıştırılmaması ya da mümkün olduğunca yeni model araçlar kullanılması gibi önlemler alınacaktır. • Şantiye sahası yakınında ikamet etmekte olan yerel halk inşaat süresince düzenli aralıklarla bilgilendirilecektir.	• Yüklenici • Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)

	ATIK YÖNETİMİ	• İnşaat faaliyetleri süresince tüm atık türleri kaynağında ayrı toplanacak ve belirlenen geçici atık depolama alanında depolanacaktır. • İnşaat sürecinde ortaya çıkan atıkların tehlikeli atık grubuna dahil olması durumunda, depolanma ve bertarafları tehlikeli atıklar kategorisine göre gerçekleştirilecektir. • Sahada genel çöp (evsel atıklar) kimyasal atıklardan ayrıştırılacak ve uygun konteynerlerde saklanacaktır. • İnşaat atıkları lisanslı taşıyıcılar tarafından düzenli olarak toplanacak ve bertaraf edilecektir. • Atık bertarafı ve geri dönüşümüne ait dokümanlar düzenli olarak kayıt altında tutulacaktır. Bu kayıtların tutulması için Atık Kayıt Bilgi Formu hazırlanacaktır. • Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çevrimiçi programlarında Entegre Çevre Bilgi Sistemi (E-ÇBS) üzerinden atık yönetim uygulaması kullanılarak tehlikeli atıkların lisanslı bertaraf tesislerine gönderilmesi sağlanacaktır. • Uygun durumlarda, tehlikeli atıklar dışındaki atıklar, ilgili yönetmeliklere uygun olarak yeniden kullanabilecek ya da geri dönüşümleri sağlanabilecektir. • Söküm faaliyetleri sonucunda hastaneye ait zimmetli malzeme oluşması durumunda hastane yönetimine çıkan malzemenin teslim edildiğine dair belge alınacaktır.	• Yüklenici • Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)
	EVSEL ATIKLAR	• Oluşacak evsel nitelikli atıklar kaynağında ayrıştırılacak (plastik, cam, kağıt, vb.) ve değerlendirilebilir olanların geri dönüşümü sağlanacaktır. • Geri kazanımı mümkün olmayan atıklar, ağzı kapalı sıhhi çöp bidonlarında biriktirilecek, İlçe Belediyesinin katı atık toplama sistemi aracılığıyla düzenli depolama sahalarına gönderilecektir.	• Yüklenici • Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)
	ATIK YAĞLAR	• Şantiyedeki çalışmalardan kaynaklanan farklı kategorilerde yağ türleri olması durumunda, bu yağlar ayrıca depolanacaktır.	• Yüklenici

		• Atık yağların depolandığı konteynerlerin ağzı kapalı tutulacak ve yağmur suyundan korunacaktır. • Taşma ve dökülmelerine karşı, sahada döküntü kitleri bulundurulacaktır. • Atık yağlar, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çevrimiçi programı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (E-ÇBS) üzerinden atık yönetimi uygulaması kullanılarak lisanslı bertaraf tesislerine gönderilecektir. • Orta ve büyük ölçekli çevresel kazaların oluşması halinde, kaza araştırması yapılacak ve raporlanacaktır. • Sağlık ve güvenlik olayları, tedavi gerektiren kazalar, yaralanmalar ve tüm ölümlere ilişkin durumlar 3 iş günü içinde ÇŞİDB'ye bildirilecek ve 30 işgünü içinde kök sebep analizi ile birlikte kaza raporu ÇŞİDB'ye gönderilecektir. • Daha küçük çaplı kazalar (iş günü kaybı olmayan, ramak kalalar, vb.) ise ÇSYP izleme raporlarında belirtilecektir.	• Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)
	ATIK PİLLER / AKÜLER	• Atık piller diğer atıklardan ayrı olarak toplanacak ve yetkilendirilmiş kuruluşlara teslim edilecek ve geri dönüşümü sağlanacaktır. • Atık pil ve akümülatörler, Belediye sınırları içinde bulunan atık pil ve akümülatör bertaraf tesislerine, yetkili taşıma firmaları aracılığıyla ulaştırılacaktır.	• Yüklenici • Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)
	ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER	• İnşaat faaliyetleri süresince araç lastiklerinin değiştirilmesi gerektiği durumlarda; eski lastikler, lastik dağıtımını ve satışını yapan işletme ve taşıma lisanslı araçlar aracılığıyla bertaraf edilecektir.	• Yüklenici • Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)
	İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	• Atıklar kaynağında en aza indirilecektir. Diğer atıklar ile bina ıslahından oluşan yıkıntı atıkları karıştırılmayacaktır. • İnşaat/yıkıntı atıklarının oluşması durumunda geri kazanılması ve özellikle alt yapı malzemesi olarak yeniden değerlendirilmesi öncelikli olarak değerlendirilecektir.	• Yüklenici • Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)

FAALİYETİN UYGULANMASI SIRASINDA (YAPI İŞLERİ)	**ASBEST YÖNETİMİ**	• Proje sahasında asbest bulunması durumunda, bu madde açıkça tehlikeli madde olarak belirtilecektir. • Proje sahasında asbest olması durumunda, asbest etkisini en az düzeye indirmek için uygun şekilde muhafaza edilecek ve sızdırmazlığı sağlanacaktır. • Asbestin sökülmesinin gerektiği durumlarda, söküm öncesinde asbest tozunun en az düzeyde tutulması için ıslatma maddesi kullanılacaktır. • Asbest materyalinin geçici süre ile saklanması gerektiği durumlarda, atıklar güvenli bir şekilde kapalı konteynerler içinde tutulmalı ve uygun şekilde etiketlenmelidir. • Sökülen Asbest, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çevrimiçi programı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (E-ÇBS) üzerinden atık yönetimi uygulaması kullanılarak lisanslı bertaraf tesislerine gönderilecektir. • Asbest ile ilgili prosedür Ek 5'te bulunmaktadır.	• Yüklenici • Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)
	TEHLİKELİ ATIK YÖNETİMİ	• Proje sahasında tehlikeli atıkların geçici olarak depolanması durumunda; atıklar sağlam, sızdırmaz, emniyetli ve uluslararası kabul görmüş standartlara uygun konteynerlerde ve alan içerisinde muhafaza edilecek, konteynerlerin üzerinde tehlikeli atık ibaresine yer verilecek ve depolanan maddenin miktarı, içeriği, özellikleri, koruma koşulları ve depolama tarihi konteynerler üzerinde belirtilecektir. • Zararlı maddelerin saklandığı konteynerler, toprağa dökülme ve sızıntıyı önlemek için sızdırmaz beton alanlara yerleştirilecektir. • Tehlikeli atıklar, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çevrimiçi programı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (E-ÇBS) üzerinden atık yönetimi uygulaması kullanılarak lisanslı bertaraf tesislerine gönderilecektir. • Zehirli içeriğe sahip boyalar, eritici madde (solvent) ya da kurşun bazlı kimyasallar kullanılmayacaktır.	• Yüklenici • Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)

		• Tehlikeli atıkların yönetimi Atık Yönetimi Yönetmeliği uyarınca gerçekleştirilecektir. • Şantiye sahasında oluşması muhtemel tehlikeli kimyasal ve atıkların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çevrimiçi programı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (E-ÇBS) üzerinden atık yönetimi uygulaması kullanılarak lisanslı bertaraf tesislerine gönderilecektir.	
	ŞİKÂYET/GÖRÜŞ/ÖNERİLER	• İnşaat faaliyetlerinden kaynaklı şikâyet/görüş/önerileri saha ölçeğinde inşaat Yüklenicisinin sorumlu çalışanı Ek 2 ve 3"te verilen formlar aracılığı ile toplayacak, kayıt altına alacak ve idareye iletecektir. • İnşaat faaliyetleri sırasında paydaşlardan gelebilecek her türlü sözlü şikâyet/görüş/öneri de Ek-2 ve Ek-3'te verilmiş olan formlar kullanılarak kayıt altına alınacak ve takip edilecektir. • Yüklenicinin saha sorumlusuna Şikâyet ve Çözüm Mekanizmasının isleyişine dair eğitim verilecektir. • Proje kapsamında toplanan şikayet/görüş/öneriler 30 gün içerisinde sonuca ulaştırılacak ve şikayet/görüş/öneri sahibine geri bildirim sağlanacaktır.	• İdare • Yüklenici • Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)
FAALİYETİN UYGULANMASI SIRASINDA (YAPI İŞLERİ)	**TOPLUM SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ / TRAFİK VE YAYA GÜVENLİĞİ**	• İnşaat alanları, olası kazaları önlemek için çitler ve uyarı işaretleri ile çevrili olacaktır. • Çalışma yöntem ve saatleri, bina kullanıcılarının inşaat faaliyetlerinden en az seviyede etkileneceği şekilde planlanacaktır. • İnşaat faaliyetleri nedeni ile uzun ya da kısa vadede elektrik, su, doğalgaz kesintisi olacak ise, bu durumda bina kullanıcılarına kesintiden makul bir süre önce bilgilendirilme yapılacaktır. • İnşaat ekipmanlarının inşaat alanında güvenliği sağlanacaktır. • İnşaat alanı yakın çevresinde varsa hassas alıcılar (okul, kreş, cami, vs.) için inşaat risklerinin yer aldığı bilgilendirici broşürler hazırlanıp dağıtılacaktır. • İnşaat süresince çalışacak olan her türlü aracın belirlenen hız limitine uymaları sağlanacaktır.	• Yüklenici • Müşavir (Kontrolörlük faaliyetleri)

		• Proje sahasının etrafı ve yakınları trafik işaretleri ve uyarı levhalarıyla düzenlenecektir. • Proje sahasının görünürlüğü sağlanacaktır. • Yerel halk, hastane ziyaretçileri ve kullanıcıları, olası tehlikeler ve riskler konusunda gerek uyarı levhaları ile gerek bilgilendirme konuşmaları ile bilgilendirilecektir. • Halk, alanlarda Covid-19 hususunda alınan tedbirler de dahil olmak üzere yapılacak çalışmalarla ilgili uygun medya kullanılarak ve/veya halkın erişebileceği alanlarda (çalışma sahaları da dahil olmak üzere) bilgilendirilecektir. • Bölge trafiğini etkileyecek faaliyetler, mümkün olduğunca trafiğin yoğun olduğu saatler göz önüne alınarak planlanacaktır. • Projede görev alacak tüm sürücüler, yol güvenliği, hız limitleri, proje süresince uyulması gereken trafik kuralları ve dikkat edilmesi gereken koşullar konusunda bilgilendirilecektir. • Proje kapsamında kullanılacak tüm araçların ağırlıkları, ilgili mevzuatta verilen limitleri aşmayacaktır. • Sahada tehlikeli kimyasal ya da atık depolanması durumunda, bu atıkların transferi halk sağlığına tehdit oluşturmayacak şekilde lisanslı taşıyıcılar tarafından gerçekleştirilecektir. • Özel yükler, yetkili mercilerle anlaşılarak hazırlanmış rotaları kullanacaklardır. Belirtilen rotalar, yollarda trafiğin yoğunlaşmasını engelleyecek şekilde programlanacak ve olası rahatsızlığın engellenmesi için önceden yayımlanacaktır. • Trafik konusundaki tüm organizasyon, yetkili kurumlar ile görüşülecek ve planlanacaktır.	

7. ÇEVRESEL VE SOSYAL İZLEME PLANI

Tablo 6. Çevresel ve Sosyal İzleme Planı

AŞAMA	**NE** *Parametre izlenecek mi?*	**NEREDE** *Parametre izlenecek mi?*	**NASIL** *Parametre izlenecek mi?*	**NE ZAMAN** *Frekansı tanımlayın / veya sürekli mi?*	**NEDEN** *Parametre izleniyor mu?*	**MALİYET** *Proje bütçesine dahil değilse*	**KİM** *İzlemeden sorumlu?*
Faaliyetin uygulanması sırasında (Yapı işleri)	Bilgilendirme	• Proje sahası yakınındaki yerleşim alanları	▪ Toplantı kayıtları/tutanakları	Proje ömrü boyunca	▪ Projenin sosyal ve çevresel etkilerinin alınan tedbirlerle minimize edileceği bilgisinin projeden etkilenen hastane çalışanları ve faydalanıcılarla paylaşılması ve varsa projenin daha iyi yürütülmesini sağlayacak önerilerinin alınması	Yüklenici sorumluluğunda dır.	-İdare -Yüklenici
	Dokümantasyon	• Proje sahası	▪ Saha denetimi ▪ Kayıtların kontrolü	Proje ömrü boyunca / Toplantılar ve saha denetimleri sırasında ve ihtiyaç oldukça (kaza gibi durumlar olması halinde)	▪ Ulusal mevzuat ve tetiklenen DB politikaları gereklilikleri doğrultusunda projenin yönetilmesinin takibi	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Yüklenici Müşavir
	İş Sağlığı ve Güvenliği	• Proje sahası • Proje sahası yakınındaki yerleşim alanları	▪ Saha denetimleri	Proje ömrü boyunca / Günlük	▪ İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ▪ İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Yüklenici Müşavir
	Hava Kalitesi	• Proje sahası • Proje sahası yakınındaki yerleşim alanları	▪ Saha denetimleri ▪ Şikâyet durumunda gerçekleştirilecek ölçümler	Proje ömrü boyunca -Şikâyet olması durumunda	▪ Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Yüklenici Müşavir

	Gürültü	• Proje sahası • Proje sahası yakınındaki yerleşim alanları	▪ Gürültü ölçüm cihazı ile en yakın hassas alıcı noktalarda izleme ▪ Saha denetimleri ▪ Şikâyet durumunda gerçekleştirilecek ölçümler	-Proje ömrü boyunca - Şikâyet olması durumunda	▪ Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Yüklenici Müşavir
	Atık Yönetimi	• Proje sahası	▪ Atık kayıtları ▪ Saha denetimi	Proje ömrü boyunca / Günlük	▪ Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ▪ Atık Yönetimi Yönetmeliği	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Yüklenici Müşavir
	Evsel Atıklar	• Proje sahası	▪ Atık kayıtları ▪ Saha denetimi	Proje ömrü boyunca / Günlük	▪ Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ▪ Atık Yönetimi Yönetmeliği	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Yüklenici Müşavir
	Atık Yağlar	• Proje sahası	▪ Atık kayıtları ▪ Saha denetimi	Proje ömrü boyunca / Günlük	▪ Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Yüklenici Müşavir
	Atık Pil ve Akümülatör	• Proje sahası	▪ Atık kayıtları ▪ Saha denetimi	Proje ömrü boyunca / Günlük	▪ Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Yüklenici Müşavir
	Ömrünü Tamamlamış Lastikler	• Proje sahası	▪ Atık kayıtları ▪ Saha denetimi	Proje ömrü boyunca / Günlük	▪ Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Yüklenici Müşavir
	Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıkları	• Proje sahası	▪ Taşıma kayıtları ▪ Saha denetimi	Proje ömrü boyunca / Günlük	▪ Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Yüklenici Müşavir

	Asbest Yönetimi	• Proje sahası • Proje sahası yakınındaki yerleşim alanları	▪ Saha denetimi ▪ Doküman kayıtlarının incelenmesi	Tespit edilmesi halinde	▪ Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik	Yüklenici sorumluluğunda dır.	-Yüklenici -Asbest Söküm Uzmanı Müşavir
	Tehlikeli Atık Yönetimi	Proje sahası	▪ Atık kayıtları ▪ Saha denetimi	Proje ömrü boyunca / Günlük	▪ Atık Yönetimi Yönetmeliği	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Yüklenici Müşavir
	Şikâyet Çözüm Mekanizması	• Proje sahası • Proje sahası yakınındaki yerleşim alanları	▪ Şikâyet ve Öneri Formları ▪ Şikâyet Kapama formları	Proje ömrü boyunca/haftalık	▪ ÇSYP ▪ Projenin Şikayet Yönetim Mekanizması'nın işlerliliğinin sağlanması ve takibi ▪ Proje paydaşlarının, bina kullanıcı, faydalanıcı ve yönetiminin proje faaliyetleri konusunda şikayet/görüş/önerilerini gündeme getirebilmesi, projeye katkıda bulunması ve projeden en üst düzeyde faydalanabilmesinin sağlanması	Yüklenici sorumluluğunda dır.	İdare Müşavir
	Çevre ve Sosyal Eğitimler	Proje Sahası	▪ Eğitim kayıtları	Proje ömrü boyunca/Aylık	▪ Ulusal Mevzuat ▪ ÇSYP	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Müşavir Müşavir
	İnşaat faaliyetlerinin trafik ve yayalar için oluşturduğu doğrudan ve	Proje sahası	▪ Saha denetimi	Proje ömrü boyunca / Saha içi iş makinaları kullanıldıkça ve dışarıdan malzeme ve insan taşımacılığı yapıldıkça	▪ İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Yüklenici Müşavir

	dolaylı tehlikeleri						
	Şantiye Sahasına Giriş Güvenlik Çiti Koruma Bandı	• Proje sahası • Proje sahası yakınındaki yerleşim alanları	▪ Saha denetimi	Proje ömrü boyunca / Günlük	▪ İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu	Yüklenici sorumluluğunda dır.	Yüklenici Müşavir

8. GÖREV VE SORUMLULUKLAR

ÇSYP kapsamında gerçekleştirilecek olan çalışmalar ve bu çalışmalardan sorumlu olan taraflar Tablo 7'de sunulmaktadır.

Tablo 7. Görev ve Sorumluluklar

Sorumlu Taraf	Sorumluluk
Dünya Bankası (DB)	▪ Hazırlanan ilk grup ÇSYP'nin gözden geçirilmesi ve ilgili kişi/birimlere geri bildirim yapılması ▪ Proje'nin DB Operasyonları ile örtüştüğünden emin olmak için destek misyonları gerçekleştirilmesi
ÇŞİDB / PUB / İdare	▪ Her bir proje sahası için hem ulusal yönetmelikler hem de DB tedbir politikaları açısından değerlendirme yapılması ▪ Proje özelinde hazırlanan ÇSYP'lerin hem ulusal yönetmelikler hem de DB tedbir politikalarına uygunluğunun denetlenmesi ve uygunluğunun sağlanması. ▪ Hazırlanan ÇSYP'lerin ilgili kontrollerden sonra DB görüşüne sunulması ▪ Şikâyet Çözüm Mekanizmasının kurulması ▪ Proje bilgilendirme toplantılarının organize dilmesi ve gerçekleştirilmesi ▪ Çevresel ve Sosyal İzleme Programı için uygun uzmanın istihdam edilmesi ▪ Müşavir ve yüklenicilerin yönlendirilmesi ▪ Proje uygulamasına ilişkin çevresel ve sosyal konuların düzenli ilerleme raporlarıyla özetlenmesi ve DB'ye sunulması ▪ Proje uygulamasının çevresel ve sosyal tedbir politikaları açısından değerlendirilmesi kapsamında DB'nin denetleme misyonları için koordinasyon ve irtibatın sağlanması ▪ Yüklenicinin ÇSYP uygulamasının denetlenmesi ve genel proje denetiminin parçası olarak ihtiyaç duyulan performans, öneri ve ileriki dönem faaliyetlerinin belgelendirilmesi ▪ ÇSYP'ye uyulmaması durumunda yüklenicinin doğru uygulamayı gerçekleştirmesinin sağlanması ve konu ile ilgili olarak DB'nin konu hakkında bilgilendirilmesi ▪ Gerekli yasal izinlerin alınması için arsa tapularının, tüzel kişiyi temsil ve ilzama yetkili şahıs/şahısların yetki belgelerinin temin edilmesi ▪ Enerji şirketlerine başvuru sırasında talep edilen ÇED'den muaf belgesinin temin edilmesi
Müşavir	▪ Proje başlamadan önce ön saha değerlendirmesinin yapılması ▪ Projeye özgü ÇSYP'nin hazırlanması ▪ ÇSYP'de yüklenicinin sorumluluğu olarak tanımlanan faaliyetlerin izlenmesi ve değerlendirilmesi ▪ ÇŞİDB'ye proje ve ÇŞYP süreçleri hakkında raporlarla geri bildirimde bulunmak ▪ Fotovoltaik panel kurulumu için enerji dağıtım şirketine başvuru yapılması
Yüklenici	▪ İhale dokümanlarına eklenen ve Müşavirce hazırlanmış olan ÇSYP ile ilgili kanun, yönetmelikler ve düzenlemelerin uygulanması ▪ Sahaya özel hazırlanmış ÇSYP'nin sahada eksiksiz yönetimi ve takibini sağlamak üzere, sahaya deneyimli bir Çevre, Sosyal ve ISG Sorumlusu atamak. ▪ Sahada ÇSYP'lerin uygulanması sürecinde gerektiğinde Müşavir ile birlikte ÇSYP'nin içeriğinde güncelleme yapılması ▪ Projeye özgü hazırlanan ÇSYP'lerde tanımlanan saha faaliyetlerinin düzenli aralıklarla (günlük, aylık vb.) izlenmesi ▪ Bakanlıkça kurulan Şikâyet Çözüm Mekanizmasının işletilmesinin sağlanması ▪ Gerekli görüldüğü durumlarda Rastlantısal Bulgu Prosedürünün hazırlanması ▪ ÇŞİDB'nin incelemesi için ÇSYP ilerleme raporlarının hazırlanması ▪ Cihaz seçimi yapıldıktan sonra yetkili enerji dağıtım şirketine ve yerel gaz dağıtım şirketine başvuruda bulunacaktır.

9. RAPORLAMA

Projenin uygulama aşamasında gerçekleştirilmesi gereken raporlama süreçleri ve bu süreçlerin gereklilikleri Tablo 8'de sunulmaktadır.

Tablo 8. Raporlama Sürecinin Gereklilikleri ve Rol Dağılımı

Sorumlu Taraf	**Raporlama Süreci Gerekliliği**
YİGM (İdare)	▪ 6 aylık Proje İlerleme Raporunun hazırlanması ve DB'ye sunulması ▪ Şikâyet Çözüm Mekanizmasının işleyişi hakkında DB'nin aylık olarak bilgilendirilmesi.
Müşavir	▪ İdarenin gözden geçirilmesi için ÇSYP uygulama sonuç raporlarının hazırlanması ▪ Aylık olarak ÇSYP ilerleme raporlarının hazırlanması ve İdare'nin onayına sunulması
Yüklenici	▪ Aylık olarak ÇSYP ilerleme raporlarının hazırlanması ve Müşavir'in onayına sunulması

10. EKLER

EK 1 - SAHA FOTOĞRAFLARI

Fotoğraf 1. M.Ü. Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dış Görünüş

Fotoğraf 2. Soğutma Grubu Primer Devre Pompalarının Değiştirilmesi

Fotoğraf 3. Fanlarda Standart Kayış Yerine Dişli Kayış Kullanılması Uygulaması

Fotoğraf 4. Fotovoltaik Panel Yerleşimi Yapılması Planlanan M.Ü. Pendik EAH Çatı Fotoğrafı

EK 2 - ŞİKÂYET VE ÖNERİ FORMU

ŞİKÂYET VE ÖNERİ FORMU	
Referans No	
Tam Adı	
Lütfen şikayet/öneri/görüşünüz ile ilgili olarak sizinle nasıl iletişim kurulmasını istediğinizi işaretleyin	E-posta *(lütfen e-posta adresinizi belirtiniz)* _____@_____
	Telefon *(lütfen sizinle iletişim kurulmasını istediğiniz telefon numaranızı belirtiniz)* (__) _____
	Posta *(lütfen sizinle iletişim kurulmasını istediğiniz posta adresinizi belirtiniz)*
İl/İlçe/Mahalle	
Tarih	
Şikâyet Kategorisi	
1. Projeden etkilenen varlıklar / mülkler hakkında	
2. Altyapıda oluşan kesintiler (elektrik, su, internet, doğal gaz kesintisi)	
3. Gelir kaynaklarının azalması veya tamamen kaybedilmesi üzerine (Hastane kantini vs.)	
4. İstihdam kaynaklı (Yüklenici çalışanı)	

5. Çevre ile ilgili konularda (Çöp, toz, yağlı zemin, vs.)	
6. Sağlık ve Güvenlik tehlikesi (Güvensiz inşaat faaliyeti)	
7. Trafik, ulaşım ve diğer riskler hakkında	
8. Diğer (Lütfen belirtin):	
Şikâyetin Tanımı Ne oldu? Ne zaman oldu? Nerede oldu? Sorunun sonucu nedir?	
Sorunun çözümlenmesi konusunda ne tür aksiyonlar alınmasını bekliyor/öneriyorsunuz?	
İsim ve iletişim bilgilerinin paylaşılması zorunlu olmamakla birlikte, şikayet/görüş/önerileriniz ile ilgili geri bildirim sürecinde bilgi eksikliği nedeniyle bazı sorunların ortaya çıkabileceği unutulmamalıdır.	
İmza:	**Tarih:**

EK 3 - ŞİKÂYET KAPATMA FORMU

ŞİKÂYET KAPATMA FORMU		
Şikâyet kapanma numarası:		
Gerekli acil eylemi tanımlayın:		
Gerekli olan uzun vadeli eylemi tanımlayın (gerekirse):		
Tazminat Gerekli mi?	[ ] EVET	[ ] HAYIR

HIZLI EYLEM VE KARARIN KONTROLÜ	
İyileştirme Eyleminin Aşamaları	Son Tarih ve Sorumlu Kurumlar
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	

TAZMİNAT VE NİHAİ KADEMELER

Bu kısım tazminat ücretlerini aldıktan ve Şikâyetinin giderilmesinden sonra şikâyet sahibi tarafından doldurulacak ve imzalanacaktır.

Notlar:

[Ad / Soyad ve İmza]

Tarih: ___ / ___ / ____

Şikâyet Sahibinin:

Sorumlu Kurum / Şirket Temsilcisi

[Unvan / Adı / Soyadı ve İmzası]

EK 4 - ULUSAL MEVZUAT VE DB YÖNERGELERİ

1- Ulusal Mevzuat

Çevre Yasası ilgili yönetmelikler ile ek olarak, doğrudan ya da dolaylı olarak çevre incelemesini içeren ve dolayısıyla Proje için de geçerli olan diğer kanun, yönetmelikler ve tebliğler aşağıda sıralanmıştır:

- Enerji Verimliliği Kanunu (5627 sayılı kanun), 2 Mayıs 2007 tarihli ve 26510 sayılı Resmi Gazete
- Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği, 5 Aralık 2008 tarihli ve 27075 sayılı Resmi Gazete
- Merkezi Isıtma ve Sıhhi Sıcak Su Sistemlerinde Isıtma ve Sıhhi Sıcak Su Giderlerinin Paylaştırılmasına İlişkin Yönetmelik, 14 Nisan 2008 tarihli ve 26847 sayılı Resmi Gazete
- Enerji Kaynaklarının ve Enerji Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik, 27 Ekim 2011 tarihli ve 28097 sayılı Resmi Gazete
- Yapı Malzemeleri Yönetmeliği, 10 Temmuz 2013 tarihli ve 28703 sayılı Resmi Gazete
- Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik, 19 Aralık 2007 tarihli ve 26735 sayılı Resmi Gazete
- Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) Kapsamında, Yapı Malzemelerinin Yangına Tepki Sınıflarına, Yapı Elemanlarının Yangına Dayanıklılığına, Çatı ve Çatı Kaplamalarının Dış Yangın Performansına Dair Tebliğ (MHG/2017-13)
- Yeraltı Suları Hakkında Kanun (No: 167), 23 Aralık 1960 tarihli ve 10688 sayılı Resmi Gazete
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu (2863 sayılı kanun), 23 Temmuz 1983 tarihli ve 18113 sayılı Resmi Gazete
- Karayolları Trafik Kanunu (2918 sayılı kanun), 18 Ekim 1983 tarihli ve 18195 sayılı Resmi Gazete
- Karayolları Trafik Yönetmeliği, 18 Temmuz 1997 tarihli ve 23053 sayılı Resmi Gazete
- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatları İlişkin Yönetmelik, 10 Ağustos 2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete
- Afet Bölgelerinde Yapılar Hakkında Yönetmelik, 14 Temmuz 2007 tarihli ve 26582 sayılı Resmi Gazete
- Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği, 18.03.2018 tarih ve 30364 sayılı Resmi Gazete;
- Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik, 24 Ekim 2019 tarihli ve 30754 sayılı Resmi Gazete
- Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthali, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük, 29 Eylül 1987 tarihli ve 19589 sayılı Resmi Gazete
- Atıksu Toplama ve Uzaklaştırma Sistemleri Hakkında Yönetmelik, 6 Ocak 2017 tarihli ve 29940 sayılı Resmi Gazete
- Ozon Tabakasını İncelten Maddelere İlişkin Yönetmelik, 7 Nisan 2017 tarihli ve 30031 sayılı Resmi Gazete
- Yüzeysel Sular ve Yeraltı Sularının İzlenmesine Dair Yönetmelik, 11 Şubat 2014 tarihli ve 28910 sayılı Resmi Gazete
- Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik, 07 Nisan 2012 tarihli ve 28257 sayılı Resmi Gazete

- Tehlikeli Maddelerin Su Ortamında ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği, 26 Kasım 2005 tarihli ve 26005 sayılı Resmi Gazete
- İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik, 17 Şubat 2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmi Gazete
- Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği, 8 Ocak 2006 tarihli ve 26047 sayılı Resmi Gazete
- Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği, 25 Kasım 2006 tarihli ve 26357 sayılı Resmi Gazete'de ve son olarak 11.03.2015 tarihli ve 29292 sayılı Resmi Gazete'de revize edilmiş
- Atıkların Düzenli Depolamasına Dair Yönetmelik, 26.03.2010 tarihli ve 27333 sayılı Resmi Gazete'de ve son olarak 11.03.2015 tarihli ve 2992 sayılı Resmi Gazete'de revize edilmiştir
- Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği, 21 Aralık 2019 tarihli ve 30985 sayılı Resmi Gazete
- Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği, 6 Haziran 2015 tarihli ve 29378 sayılı Resmi Gazete
- Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrol Yönetmeliği, 31 Ağustos 2004 tarihli ve 25569 sayılı Resmi Gazete ve son olarak 5 Kasım 2013 tarihli ve 28812 sayılı Resmi Gazete'de revize edilmiş
- Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği, 22 Mayıs 2012 tarihli ve 28300 sayılı Resmi Gazete
- Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği, 25.01.2017 tarihli ve 29959 sayılı Resmi Gazete
- Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği, 25.11.2014 tarihli ve 29186 sayılı Resmi Gazete

Türkiye'de atık yönetimi alanındaki çalışmalar, son yıllarda sosyal ve politik duyarlılığı artırarak çok önemli bir gelişme göstermiştir. Türkiye'nin 2023 vizyonuna ulaşmak için önemli bir nokta olarak kabul edilen Ulusal Geri Dönüşüm Stratejisi Eylem Planı ile atığın ekonomik boyutunun uygulanması için adımlar atılmaktadır. Türkiye'de asbest atık bertarafı tesisleri için lisanslı 37 şirket ve flüoresan lambaların imhası için lisanslı 95 şirket bulunmaktadır. Asbest içeren yalıtım malzemelerinin ve cıva içeren flüoresan lambaların imhası gibi tehlikeli malzemelerin bertarafı Atık Yönetimi Yönetmeliği' ne göre yapılacaktır.

Atık bertaraf firmalarına ulaşım ve alt yapı gibi arazilerin bu özellikleri göz önüne alındığında, proje faaliyetlerinden önemli bir çevresel risk beklenmemektedir. Bu bağlamda, Projenin potansiyel etkilerini azaltmak ve yönetmek için bu ÇSYP'nin yeterli olduğu varsayılmaktadır. Olası olumsuz ve plan dışı durumlar söz konusu olduğunda da ÇSYP güncellenecektir.

1.1. İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG): İnşaat işleri, önlemler alınmadığında çalışanların sağlığını ve güvenliğini tehdit edebilecek kazalara neden olabilir. Bu nedenle ÇŞİDB, denetim danışmanları ve yükleniciler çalışanlara 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve 4857 sayılı İş Kanunu uyarınca güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı sağlamakla yükümlüdür. İşçilere iş tanımları, sorumluluklar ve İSG ile ilgili riskler hakkında bilgi verilir. Çalışanlara düzenli kişisel eğitimlerle gerekli kişisel koruyucu donanım ve iş ve iş güvenliği hakkında bilgi sağlanacaktır. İnşaat işleri başlamadan önce yapılacak tüm işler için bir Risk Değerlendirme Raporu hazırlanacak ve ilgili risklerden kaçınmak için gerekli önlemler alınacaktır. Olası bir kaza için "Acil Müdahale Planları" hazırlanacak, acil durum ekipleri oluşturulacak ve acil durum senaryoları doğrultusunda tatbikatlar ve eğitim yapılacaktır.

Alt Projeler için Risk Değerlendirme Raporu Metodolojisi: Proje aşağıdaki adımları takip edecek ve destekleyici belgeler sağlayacaktır (Planlar, prosedürler vb.). Projelerin İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) uyum durumu aşağıda belirtilen iki faaliyette değerlendirilecektir:

- **Masa İncelemesi - Ön doküman incelemesi:** Mevcut proje dokümanlarının ve saha ziyaretinden önce sağlanan S&G Planı, Acil Müdahale Planı, Risk Değerlendirmeleri vb. gibi bilgilerin ön büroda incelemesi.
- **Saha ziyareti ve Fiziksel saha incelemesi:** Ziyaret sırasındaki aktiviteler şunları içerecektir:
  - Toplantılar ve görüş alma: Yöneticiler ile S&G Temsilcileri toplantılar düzenleyecek ve görüş alışverişi sağlayacaktır. Proje Sahibinin / Yüklenicinin personeli; Projelerin ilerlemesi ve devam eden çalışmaların anlaşılması ve bilgi sahibi olunması için düzenli raporlama yapmalıdır.
  - Saha incelemesi: Fiili fiziksel saha şartlarını ve çalışma koşullarını, iş sağlığı ve güvenliği yapılarını ve planlanan önlemleri ve uygulamaları doğrulamak amacıyla projelerin farklı kısımlarında ve bileşenlerinde sahanın gezilmesi ve incelemesi yapılacak, uygunsuz durumları özellikle belirtmek üzere çeşitli noktalardan fotoğraflar çekilmelidir.
  - Belge toplama / inceleme: Saha ziyareti sırasında sunulan ayrıntılı S&G belgelerinin toplanması ve gözden geçirilmesi ve Saha Temsilcileri (İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı, Şantiye Şefi, vb.) ile birlikte ilk inceleme yapılmalıdır.
  - Genel olarak sağlanan bilgilerin ve raporlamanın gözden geçirilmesi: Genel S&G hususları gözden geçirilmeli ve değerlendirilmeli, akabinde Proje S&G İzleme Raporu hazırlanmalıdır.

1.2. Toplum Sağlığı ve Güvenliği (TSG): Alt projeler, yöre halkının sürekli erişime sahip olacağı kamu binalarında uygulanacağından, yerinde yapılacak yenileme faaliyetlerinin bina kullanan insanlar üzerinde olumsuz etkileri olabilir. Bu bağlamda yüklenici, tadilat işlerini halka açık erişimden izole edecektir. İnşaat alanları, olası kazaları önlemek için çitler ve uyarı işaretleri ile çevrili olacaktır. Toz ve gürültü de halk için rahatsızlıklar oluşturabilir, bu nedenle çalışma saatlerine dikkat edilecek ve gerektiğinde yenileme alanının yalıtılmasıyla etkiler önlenecektir. Yenileme altındaki binaya sürekli ve güvenli giriş, engelli kişiler gibi korunmasız gruplar da göz önünde bulundurularak her zaman halka açık olacaktır.

1.3. GES gereği Fotovoltaik Panel Kurulumu: "Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği" kapsamında Fotovoltaik panel kurulumu için yetkili enerji dağıtım şirketine başvuru yapılacaktır. "Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği" kapsamında Trijenerasyon sisteminin kurulması için gerekli cihaz seçimi yapıldıktan sonra Yüklenici, yetkili enerji dağıtım şirketine ve yerel gaz dağıtım şirketine başvuruda bulunacaktır.

2- Dünya Bankası Grubu Çevre, Sağlık ve Güvenlik (DB ÇSG) Yönergeleri

Önceki paragraflarda belirtildiği gibi, proje hem Türkiye yasalarına ve düzenlemelerine hem de Dünya Bankası'nın Çalışma Politikalarına uygun olarak uygulanacaktır. Bu nedenle, Türkiye'deki İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa ek olarak yeniden yapılanma ve güçlendirme çalışmaları Dünya Bankası Genel ÇSG Kılavuzlarına uygun olarak yürütülecektir.

a) OP 4.11. Fiziksel Kültürel Kaynaklar (FKK)

Yenileme için önerilen kamu binaları yanı sıra, önerilen proje sahalarının da özel koruma gerektiren arkeolojik ve kültürel varlık olarak tanımlanması durumu söz konusu olabilmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Kanunları, özellikle 21.07.1983 tarihli 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması Kanunu (27.07.2004 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile revize edilmiş) ve uygulamaları Dünya Bankası gereklerine benzerdir. Kanun, Kültürel Miras olarak kabul edilen taşınır ve taşınmaz kültürel ve doğal varlıklar için bir tanım vermektedir; bu varlıkların korunmasına ilişkin prosedürleri ve düzenlemeleri açıklar ve uygulama kararlarından sorumlu olacak kurumların koruma ilkeleri ile rol ve sorumluluklarını belirler.

Dünya Bankası, kültürel kaynakların korunmasında çok hassastır ve Kültürel Miras Varlıklarının DB tarafından finanse edilen projelerden olumsuz etkilenmemesi için büyük özen gösterir. Dünya Bankası'nın Kültür Miras ile ilgili politikası OP 4.11'de açıkça belirtilmiştir. Bu politikaya ilişkin olarak, DB, DB tarafından finanse edilen projelerin hazırlanması ve uygulanmasında bazı tedbirlerin alınmasını gerektirir. Kültürel varlıkların korunmasına ilişkin ulusal mevzuat sıkı bir şekilde uygulandığından, DB tedbir politikalarının dışında ilave bir koşul beklenmemektedir. Bununla birlikte, rastlantısal bulgular ya da şans eseri bulunan kültürel yapıtların yönetimini kapsayan bir rastlantısal bulgu durumunda denetim danışmanları ve yüklenicileri izlenecek adımlar konusunda uyaracak olan "Rastlantısal Bulgu Prosedürü" hazırlanacaktır. Buna ek olarak, tüm ilgili resmi yazışmalar sahaya özgü ÇSYP'ye eklenecektir. Ek olarak, ihtiyaç duyulması halinde, arkeolojik ya da kültürel varlıklar hakkında detaylı bir değerlendirme raporu da ÇSYP'ye dahil edilecektir.

Kültürel mirasın korunmasına ilişkin güçlü yerel düzenlemeler ve uygulamalar göz önüne alındığında geri dönüşü olmayan etkiler gözlemlenmeyeceği ön görülmekte, bu kapsamda da mevcut projenin Çevresel Değerlendirme (ÇD) süreci göz önüne alındığında Kültürel Mirasa etkisi beklenmemektedir. Renovasyonu yapılacak binalar kültürel miras kapsamında korunması gereken yapılar kapsamında değildir.

b) OP 4.04. Doğal Habitatlar

Bu proje için tetiklenmemektedir, çünkü kamu binaları halihazırda inşa edilmiş olduğundan ve konut alanlarına yakın inşa edildiğinden, tüm yenileme çalışmaları "doğal yaşam alanı" olarak nitelendirilmeyen alanlarda yapılacaktır.

c) OP 4.12. İstemsiz Yeniden Yerleşim

Mevcut tüm kamu arazilerinin merkezi hükümete tayin edilmesinden dolayı Projenin istemsiz bir yeniden yerleşim veya arazi edinme faaliyeti gerektirmemesi beklenmektedir. Projeye bahis seçilmiş arazilerde/arazilerde tapu veya mülkiyet sorunu yoktur. Bu proje kapsamında daha fazla arazi edinimi veya kamulaştırma öngörülmemektedir.

Mevcut kamu binalarının bazılarında, özellikle de yenilenecek okullar, öğrencilerin yakındaki diğer kamu binalarına taşınması gerekebilir. Okul tatili sırasında yenileme faaliyetlerinin uygulanması için tüm çabalar harcanacaktır (örneğin, yaz tatili, kış tatili vb.), Ancak öğrencilerin farklı binalarda eğitim görmek için taşınmasının kaçınılmaz olması durumunda ÇŞİDB, Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapacaktır.

ÇŞİDB, kamu binalarının yenilenmesi sırasında karşılaşılabilecek şikâyetleri çözmek ve yönetmek ve ayrıca kamu binaları faaliyete geçtikten sonra diğer sosyal meseleleri de ele almak için bir şikayet mekanizması kuracaktır. Bu mekanizma, halkın proje ile ilgili her türlü şikayet/görüş/önerisi için kullanılabilecektir.

3- COVID-19 Rehberleri

DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ (DSÖ) REHBERLERİ

Kamuya Tavsiyeler

- DSÖ sosyal mesafe, solunum hijyeni, kişisel karantina ve tıbbi tavsiye alınması ile ilgili kamuya tavsiyeler vermektedir ve bunlar DSÖ internet sitesinde bulunabilir: *https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public*

Teknik Rehberler

- 19 Mart 2020 tarihinde yayınlanan *koronavirüs (2019-nCoV) enfeksiyonundan şüphe edilen durumlarda sağlık hizmetleri sırasında bulaşmanın önlenmesi ve kontrolü* ,
- 1 Nisan 2020'de yayınlanan *Hijyen Uygulamalarının İyileştirilmesi için Üye Devletlere Tavsiyeler*,
- 2018'de yayınlanan *Sağlık hizmeti veren tesislerde bulaşmanın önlenmesi ve kontrolü (kısıtlı kaynakları olan ortamlara odaklanarak)*,
- 18 Mart 2020'de yayınlanan *Koronavirüs hastalığı 2019 (Covid-19) ile ilgili laboratuvar biyogüvenlik rehberi*,
- 2014'te yayınlanan *Laboratuvar Biyogüvenlik Kılavuzu, 3. baskı*,
- 19 Mart 2020'de yayınlanan Örnek toplama ve gönderme de dahil olmak üzere Covid-19 için laboratuvar testleri,
- 21 Mart 2020'de yayınlanan *4C's Bulaşma Senaryolarına Göre Önceliklendirilmiş Laboratuvar Test Stratejisi*,
- 24 Mart 2020'de yayınlanan *Covid-19 bağlamında bir ölü bedenin güvenli yönetimi için Bulaşma Önleme ve Kontrol*,
- 11 Şubat 2020'de yayınlanan *Covid-19 salgını ile ilgili olarak seyahat eden kişilerin geri dönüşleri ve karantinaları için önemli bilgiler*,
- 17 Nisan 2020'de yayınlanan *Kamp olmayan ortamlardaki mülteciler ve göçmenler için Covid-19'a hazırlık, önleme ve kontrol*,
- 18 Mart 2020'de yayınlanan *Koronavirüs hastalığı (Covid-19) salgını: İş güvenliği ve sağlığı bilgileri de dahil olmak üzere sağlık çalışanlarının hakları, rolleri ve sorumlulukları*,
- 4 Nisan 2020'de yayınlanan *Oksijen kaynakları ve Covid-19 tedavi merkezlerindeki dağılımı* ,
- 16 Mart 2020'de yayınlanan *Risk Bilgilendirme ve Topluluk katılımı Eylem Planı Rehberi Covid-19 Hazırlık ve Yanıt*,
- 19 Mart 2020'de yayınlanan *Koronavirüs hastalığı (Covid-19) için sınırlama bağlamında kişilerin karantinasına yönelik bilgiler*,
- 19 Mart 2020'de yayınlanan *Sağlık tesisleri ve toplulukta Covid-19 vaka yönetimi için işletimsel bilgiler* ,
- 27 Şubat 2020'de yayınlanan *kişisel koruyucu donanımların Koronavirüs hastalığı 2019 (Covid-19) için akılcı kullanımı* ,
- 19 Mart 2020'de yayınlanan *İşyerinizi Covid-19'a hazır hale getirme*,
- 19 Mart 2020'de yayınlanan *Covid-19 için su, hıfzıssıhha, hijyen ve atık yönetimi*,
- 2014'te yayınlanan *Sağlık etkinliklerinden ortaya çıkan atıkların güvenli yönetimi*,
- 19 Mart 2020'de yayınlanan *Yeni Koronavirüs (Covid-19) salgını bağlamında toplulukta, evde ve sağlık merkezlerinde gerçekleşen bakım sırasında maske kullanımı hakkında tavsiye*,
- 26 Mart 2020'de yayınlanan *Covid-19 salgını sırasında Engelli Bilgileri*,

DÜNYA BANKASI GRUBU REHBERLERİ

- 20 Mart 2020'de yayınlanan *Teknik Not: Kamu toplantıları yapma noktasında kısıtlamalar olan durumlarda DB tarafından desteklenen projelerde Kamu İstişareleri ve Paydaş Katılımı*,
- 25 Mart 2020'de yayınlanan *Teknik Not: Covid-19 Etkinliklerine Destek Olması için Askeri Güçlerin Kullanımı*,
- 7 Nisan 2020'de yayınlanan *ÇSÇ/Koruma Önlemleri Geçici Notu: Yapı/İnşaat İşi Projeleri için Covid-19 Bilgileri*,
- Mart 2020'de yayınlanan *HNP COVID Yanıt Etkinlikleri için Cİ/Ş ile ilgili Teknik Not*,
- 6 Nisan 2020'de yayınlanan *İş Yerinde Covid-19 Sağlık Risklerinin Önlenmesi ve Yönetilmesi ile İlgili IFC Müşterileri için Geçici Tavsiye*,
- 6 Nisan 2020'de yayınlanan *Covid-19 Bağlamında Çalışanların Desteklenmesi ile İlgili IFC Müşteri için Geçici Tavsiye*,
- 6 Nisan 2020'de yayınlanan *Krize Yanıt ile İlgili Şirket Liderliği için IFC Bilgi Notu: Covid-19 Pandemisi ile Mücadele*,
- 30 Nisan 2020'de yayınlanan *Sağlık Merkezleri için DBG ÇSS Rehberleri*,

ILO REHBERLERİ

- 23 Mart 2020'de yayınlanan *ILO Standartları ve Covid-19 ile İlgili SSS*, (uluslararası çalışma standartları ve Covid-19 ile ilgili en sık sorulan soruların yanıtlarının derlemesi)

MFI REHBERLERİ

- *ADB Covid-19 Pandemisi Sırasında Bulaşıcı Tıbbi Atıkların Yönetilmesi*
- *Covid-19 ile İlgili Altyapı Projeleri için IDB Yatırım Rehberi: Hızlı Bir Yatırım Profili ve Karar Çerçevesi*
- *31 Mart 2020'de Yayınlanan KfW DEG Çalışanlar için Covid-19 Rehberi*,
- *23 Mart 2020'de yayınlanan CDC Grubu Çalışanlar için Covid-19 Rehberi*,

EK 5 - ASBEST BULUNAN BİNALARDA İZLENECEK PROSEDÜR

Asbest söküm ve temizlik işlemi en az 1 Asbest Söküm Uzmanı nezaretinde süre ve ihtiyaca bağlı olarak belirlenecek adette Asbest Söküm Çalışanı ile beraber yapılmalıdır. Söküm planlaması yapılırken mevsim koşulları dikkate alınmalıdır.

SÖKÜM İŞİNE BAŞLAMADAN ÖNCE YAPILACAKLAR VE YASAL ZORUNLULUKLAR

1-Asbestin türünün belirlenmesi
2-İş planının ve organizasyon yapısının hazırlanması
3-İş Güvenlik Uzmanının belirlenmesi (şantiyeler NACE koduna göre çok tehlikeli sınıftır)
4-Şantiye risk analizinin hazırlanması
5-Şantiye asbest risk analizinin hazırlanması
6-Şantiyenin mevcut durumunun fotoğraflanması
7-Asbest Söküm Çalışanı belgeli çalışanların sayısının ve görevlerinin belirlenmesi
8-Asbest Söküm Uzmanının belirlenmesi
9-SGK girişleri, sağlık kontrolleri (yüksekte çalışma dahil, solunum fonksiyon testleri dahil), iş güvenliği eğitimlerinin tamamlanması, belgelenmesi veya belgelerin kontrol edilmesi
10-Belge ve dosyaların "Asbest Söküm Uzmanı" tarafından hazırlanması ve denetlenmesi
11-Çalışma ve İşkur İl Müdürlüğüne Bildirimin Yapılması

SÖKÜM İŞİNE BAŞLAMADAN ÖNCE SAHADA YAPILACAK HAZIRLIKLAR

A – Söküm Bölgesinin Hazırlanması

Karantina gereken bir yer olursa, bu bölgenin tüm açık yerlerinin kapatılması gerekmektedir.

Arındırma kabinlerin kurulması: Arındırma kabinleri, duşları ihtiva etmektedir. Asbest söküm çalışanları her molada temizlenmelidir.

Bölgenin güvenlik levhaları ve uyarı yazıları çevrilip, izole edilmeli, görevi olmayan kişilerin alana girmesi engellenmelidir.

B – Kullanılacak Malzeme ve Kişisel Koruyucu Donanımlar

1-Personel için yeterli sayıda sızdırmaz tulum (Tip 5-6)
2-Personel için yeterli sayıda toz maskesi, FFP3 veya tam yüz maskesi
3-Personel için yeterli sayıda sızdırmaz eldiven
4-Özel bantlar
5-Özel sızdırmaz folyolar ve/ veya asbest çuvalları-atık çuvalları (big-bag` ler)
6-Filtreli endüstriyel toz çekme süpürgesi
7-Kimyasal sıvısı ve uygulama cihazı (özel lif yapıştırma sıvısı)
8-Uygun iş ayakkabıları, baret ve/ veya kask
9-Emniyet kemerleri
10-Ortama göre kullanılacak farklı KKD`ler ve diğer ekipmanlar
11-Güvenlik bantları ve güvenlik levhaları
12-İlk yardım malzemeleri

ASBESTLİ MALZEMENİN ENKAPSÜLE EDİLEREK, KESİLİP, SÖKÜLMESİ

Atermitlerin ve/veya kontamine malzemelerin uygun şekilde tozları havalandırmadan ve mümkün olduğunca kırmadan kesilmesi. Ayrıca kesim yapmaya başlamadan önce kimyasal yapıştırıcı sıvının tozu hapsetmesi için, ilgili alana sıkılması gerekmektedir.

Kesilip, sökülen parçaların, özel sızdırmaz folyolara ve/veya asbest çuvallarına yapıştırıcı sıvı sıkılarak (big-bag) konması, paketlenip, etiketlendikten sonra bertarafa gitmek üzere, işletmenin gösterdiği ara depolama alanına yerleştirilmesi sağlanır.

SÖKÜMDEN SONRA YAPILACAK İŞLER

1-Kapalı alanlarda, gerekli görülen yerlerin filtreli endüstriyel tip temizleme makinesi ile tüm bölgenin ve yerlerin temizlenmesi, gerek yoksa nemlendirilmesi / ıslatılması
2-İlaçlı ve/veya ilaçsız sıvı malzeme ile yaş temizlik yapılması
3-Lif yapıştırıcı özel sıvı malzeme ile tüm bölgenin ilaçlanması ve bekletilmesinin sağlanması

BERTARAF PROSESİ

"Atık Yönetimi Yönetmeliğine" göre; bertaraf prosesinin uygulanması kontrol edilmelidir. Yönetmeliğe göre uygun şekilde paketlenmiş asbestli ve/veya kontamine atıkların, etiketlenmesi, istiflenmesi, lisanslı araçlar ile lisanslı bertaraf tesisine gönderilmesi, ilgili atık formlarının (UATF) doldurulması gerek Çalışma Bakanlığı gerekse Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kendi mevzuatları açısından önemlidir.

ASBESTLİ ATIKLARIN BERTARAFI

- Asbestli atıklar mutlaka sarılmalı ve kırılmadan paketlenmelidir
- Asbestli atıklar kırılmadan paketlendikten sonra etiketlenmelidir
- Asbestli atıklar HAFRİYAT SAHALARINA ve ÇÖPLÜKLERE dökülemez
- Asbestli atıklar dere kenarlarına dökülemez
- Asbestli atıklar yanmaz
- Asbestli atıklar, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çevrimiçi programı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (E-ÇBS) üzerinden atık yönetimi uygulaması kullanılarak lisanslı bertaraf tesislerine gönderilmelidir.

EK 6 - TAPU KAYDI

Evrakın elektronik imzalı suretine http://e-belge.saglik.gov.tr adresinden f61cab02-86cd-4223-853f-27402077f74f kodu ile erişebilirsiniz.
Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanuna göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

TAŞINMAZA AİT TAPU KAYDI (Aktif Malikler için Detaylı - ŞBİ var)

Zemin Tipi	: Ana Taşınmaz	Ada/Parsel	: 8730/5
Zemin No	: 90138099	Yüzölçüm	: 81.628,81 m2
İl / İlçe	: İSTANBUL/PENDİK	Ana Taş. Nitelik	: ARSA
Kurum Adı	: Pendik TM		
Mahalle / Köy Adı	: DOLAYOBA Mah.		
Mevkii	:		
Cilt / Sayfa No	: 152 / 15504		
Kayıt Durum	: Aktif		

tk34761

TAŞINMAZ ŞERH / BEYAN / İRTİFAK

Ş/B/İ	Açıklama	Malik / Lehdar	Tarih - Yevmiye	Terkin Sebebi - Tarih - Yev
İrtifak	Diğer İrtifak Hakkı : Ölçü Krokisinde A harfi ile gösterilen 180 m² lik kısım üzerine AYEDAŞ lehine 31.08.2036 tarihine kadar bedelsiz irtifak hakkı (Başlama Tarih:21/06/2010,Bitiş Tarih:31/08/2036 - Süre:26 Yıl 2 Ay 18 Gün)	AYEDAŞ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	21/06/2010 - 8876	--
Beyan	Diğer (Konusu: "Bu taşınmazın 9863,35 m² kısmının onaylı imar planında park alanı olarak ayrılması nedeniyle 3194 sayılı kanunun 11. Md. Uyarınca kamunun ortak kullanımına açık olmak üzere tapu sicilinden bedelsiz terki yapıldığından ilgili belediyece satılamaz ve başka bir maksat için kullanılamaz ileride imar planı değiştirilerek kullanış şekli özel mülkiyete konu olabilecek hale getirildiğinde veya imar planı değiştirilmeksizin terk edildiği amaç dışında kullanıldığı veya kullandırıldığı takdirde tekrar aynı şartlarla ve idari yoldan hazine adına tescil edilir) Tarih: 25/08/2015 Sayı: 42422 (Başlama Tarih:25/08/2015,Bitiş Tarih:25/08/2015 - Süre:)	MALİYE HAZİNESİ	25/08/2015 - 27873	--

MÜLKİYET BİLGİLERİ

Sistem No	Malik	Elbirliği No	Hisse Pay/Payda	Metrekare	Edinme Sebebi - Tarih - Yev.	Terkin Sebebi - Tarih - Yev.
471114594	HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI VARLIK KİRALAMA A.Ş.		TAM	81.628,81	4749 Sayılı Kanunun 7/A Maddesi Gereği Satış - 08/02/2019 - 4535-	- -

Ş/B/İ	Açıklama	Malik / Lehdar	Tarih - Yevmiye	Terkin Sebebi - Tarih - Yev.
Beyan	4749 Sayılı Yasaya Tabi Olup, Bu İhraçlara Konu Olan Varlıklar Üzerinde, İhracın Vadesi Süresince İhraç Koşullarına Aykırı Herhangi Bir Hukuki İşlem Tesis Edilemez.		26/09/2018 - 32523	--
Beyan	4749 Sayılı Yasaya Tabi Olup, Bu İhraçlara Konu Olan Varlıklar Üzerinde, İhracın Vadesi Süresince İhraç Koşullarına Aykırı Herhangi Bir Hukuki İşlem Tesis Edilemez.		08/02/2019 - 4535	--

Raporlayan: 134761
KEMAL KURT
Kaydına Uygundur
12.10.2020

* Tesis edilen şerhler ve beyanlar salt elektronik ortamda tutulmaktadır.

Rapor Tarihi / Saati : 12.10.2020 9:46

EK 7 - PAYDAŞ BİLGİLENDİRME TOPLANTI BİLGİLERİ

TOPLANTI DUYURUSU

Mühendislik Müşavirlik Proje ve Yönetim Hizmetleri A.Ş.

JV

Dosya/Sayı: MEU/DES&SUP-03/0312 **Tarih:** 05 / 10 /2021

Konu : Kamu Binalarında Enerji Verimliliği (KABEV) Projesi
İstanbul'da yer alan Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Onarım İşi
Paydaş Bilgilendirme Toplantısı

T.C. Sağlık Bakanlığı
İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü
Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Fevzi Çakmak Mah. Muhsin Yazıcıoğlu Cad.
No: 10 Üst Kaynarca / Pendik / İSTANBUL
Tel: 0216 625 4545

"Kamu Binalarında Enerji Verimliliği (KABEV) Projesi" kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü ile yüklenici Binbay Yapı İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. arasında imzalanan "İstanbul'da yer alan Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Onarım İşi (EEPB/WB/MoEU/REN-WORKS-P03)" kapsamında, binanızda bulunan panolara da asılan "Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı"nda da yer aldığı üzere, on günlük askı sürecinin tamamlanması akabinde Paydaş Bilgilendirme Toplantısı düzenlenecektir.

Bu bağlamda, Hastanenizde, hastaneniz tarafından oluşturulan kullanıcı komitesi üyelerinin de katılımı ile yapılacak olan "Paydaş Bilgilendirme Toplantısı" için uygun zaman seçeneklerinin tarafımıza bildirilmesi hususunda gereğini bilgilerinize arz ederim.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI MARMARA ÜNİVERSİTESİ PENDİK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ - T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI MARMARA ÜNİVERSİTESİ PENDİK EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

Sayı : E-43766128-929
Konu : KABEV Toplantısı Hk.

TİMA MÜHENDİSLİK MÜŞAVİRLİK PROJE VE YÖNETİM HİZMETLERİ A.Ş

KABEV Enerji Verimliliği projesi paydaş katılım toplantısı/sunumu 27/10/2021 tarihinde saat 14:00'de yapılacaktır.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Uzm. Dr. Mehmet Fuat EREN
Başhekim V.

TOPLANTI NOTLARI VE KATILIMCI LİSTESİ

Toplantı No / Meeting No	S03-MM-0008-TR-R0	
Toplantı Tarihi / Saati Meeting Date / Hour	27/10/2021	14.00
İdare / Client	Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB / MoEUCC) Yapı İşleri Genel Müdürlüğü (YİGM / GDCA)	
Müşavir (Proje Müdürü) / Consultant (Project Manager)	timA – Olimpos JV	
Contract / Sözleşme	İstanbul'da Yer Alan Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Onarımı İşi (EEPB/WB/MoEU/REN-WORKS-P03)	
Toplantı Konusu Subject of Meeting	MÜ Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Paydaş Bilgilendirme Toplantısı	
Katılımcılar / Participants		
İdare / Client (ÇŞİDB)	Yusuf Yazıcı Deniz Çelik Ali Çigan Dilaver Çığır Filiz Penbe Selçuk Arslan	
ISM / IPHA	Özgür Pak (Elektrik Mühendisi)	
Hastane Yöneticileri / Hospital Managers	Emin Özkaya Eylem Aşık Şadahan Aydınaltun Hakan Özgen Adnan Ersoy Tayfun Özüm Levent Yıldırım	
Kullanıcı / Yararlanıcı	Yıldıray Oktay (Muhtar) İbrahim Oktay (Mahalle Sakini)	
timA – Olimpos JV (PM)	Sibel Elden	
Tima (TM) - PM	Ömer Şengen Mustafa Şevki Tangana İlhan Ölçer Gonca Ölçer Mehmet Hadi Anar Ulaş Kale Senanur Akbulut	
Yüklenici / Contractor (Binbay Yapı)	İbrahim Şallı Emel Şallı Ömer Sinan Karagöz	

Görüşülen Konular ve Alınan Kararlar / Issues Discussed & Decisions	Sorumlu / Responsible
Hastane Yönetimi, Muhtar, Mahalle Sakini, Yüklenici ve Müşavirin fiili ve İşveren'in online olarak katıldığı paydaş bilgilendirme toplantısı yapıldı. • Proje genel bilgilerini ve yapılacak imalatları içeren doküman, • ÇSYP Kontrol Listesi, • Çevresel ve Sosyal Riskler & Etkileri ve Alınacak Önlemler, • Şikayet ve Öneri Formu, • Binaya özgü Proje Tanıtım Broşürü katılımcılarla paylaşılmıştır. KABEV Projesi ve kapsamı, sözleşme kapsamında binada yapılacak enerji verimliliği onarım işleri ile projenin kamuya etkisi bir sunum ile katılımcılara aktarıldı. Sunumda aktarılan konuların genel başlıkları aşağıda verilmiştir; • KABEV projesi, kapsamı, amacı ve hedefleri • Proje için bina seçim kriterleri • Proje kapsamında yapılan enerji verimliliği onarım işleri • MÜ Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yapılacak olan imalatlar • İmalatlar sırasında dikkate alınacak çevresel ve sosyal yönetime dair hususlar • Proje tanıtımı için asılan afişler, panolar, duyurular ve dağıtılan broşürler • Şikayet mekanizması Proje ile ilgili paydaşların herhangi bir sorunu ya da önerisi olduğunda, şikayet ve öneri formu doldurarak konuyu ilgililere ulaştırabileceği hususu dile getirildi. Tüm şikayet veya önerilerin kayda alındığı ve değerlendirilmesinin öncelikle yüklenici, sonrasında müşavir ve gerektiğinde ÇŞB kademesinde yapıldığı bilgisi katılımcılara aktarıldı. Soru & Cevap kısmına geçildi. Eylem Aşık – Destek ve Kalite Müdür Yardımcısı : Projenin hastanemizde uygulanmasından memnunuz. Yüklenici ve Müşavirlik personeli ile uyum içerisinde işleri yürütmekteyiz. İşin başında küçük aksamalar olsa da, sorunlar çözüldü ve birlikte bu projenin uygulanmasını sağlayacak ve güzel sonuçlar alacağımızı düşünüyoruz.	- - - - - -
Soru (Eylem Aşık – Destek ve Kalite Müdür Yardımcısı) : Projenin tamamlanma süresi şu anda geçerliliğini koruyor mu? Trijenerasyon kurulumu hastanemizde ne zaman başlayacak? **Cevap** (Sibel Elden – Prj Mdr Yrd.) : Projenin bitiş süresi ile ilgili bir aksama yok ve trijenerasyon kurulumu Mayıs ayında başlayacak.	Yüklenici

Görüşülen Konular ve Alınan Kararlar / Issues Discussed & Decisions	Sorumlu / Responsible
Soru (Özgür Pak – Elektrik Müh.) : Şu ana kadar proje kapsamında yapılmış işlerin özetini geçebilir misiniz?	
Cevap (Mehmet Hadi Anar – Mak. Tek.) : Trijenerasyon hattı için, kollektör gidiş-dönüş ısıtma borularının montajları tamamlandı ve test aşamasında. Boruların büyük kısmı bitmiş durumda geri kalan bağlantı ksıımları trijenerasyon sistemi geldikten sonra yapılacak.	-
Soru (Özgür Pak – Elektrik Müh.) : Onaylanmış olan malzemelerin TSE belgesi var mı?	
Cevap (Sibel Elden – Prj Mdr Yrd.) : Malzemeler kullanılmadan önce Kalite Kontrol Mühendislerimiz tarafından TSE ve CE belgeleri inceleniyor. Malzeme ve sistemler için, teknik föylerin değerlendirilmesi yapılıyor ve şartnamede belirtilen diğer özelliklerin sağlandığı kontrol ediliyor. Eksik belge ya da sağlanmayan özellikler olması durumunda tamamlatılması isteniyor, tamamlanamadığı ya da sağlanamadığı takdirde, malzemenin kullanımına izin verilmemektedir.	Yüklenici Müşavir
Soru (Özgür Pak – Elektrik Müh.) : Kullanılacak malzemelerin listesi bizlerle paylaşılabilir mi?	
Cevap (Sibel Elden – Prj Mdr Yrd.) : Malzeme onay sürecinde, bir çok marka model onay alıyor, ancak yüklenici aralarından seçtiği firmalar ile çalışıyor. Dolayısıyla onaylanan ve sahada kullanılmak üzere planlaması yapılan malzemelerin listesi hazırlanıp, sizlere iletilecektir.	
Soru (Adnan Ersoy - Elektrik Elektronik Müh.) : PV paneller için lokal besleme mi oluşturulacak? Trijenerasyonda orta gerilim üretip bizim sisteme mi basmayı düşünüyorsunuz? Sirkülasyon pompaları değiştiği zaman kW değerleri de değiştirilecek ve daha güçlü pompalar haline gelecekler ancak bizim borularımızda korozyon sorunları var eski borular mı kullanılacak, yenilenecek mi?	
Cevap (Ulaş Kale – Elektrik Tek.) : PV panel için lokal besleme kullanacağız. Gruplamaları yapıp besleyebildiğimiz kısımları besleyeceğiz. Paneller SCADA yolu ile çalışacak. Trijenerasyon sisteminde geri besleme yapılmayacaktır. Motor konusunda da pompalarda güç artışı olmayacak. Sadece elektrik motorlarının verimlilik sınıfı artıyor olacak.	-
Soru (Adnan Ersoy - Elektrik Elektronik Müh.) : Chillerlerde sorun yaşanması hastanenin tamamını etkileyecektir.	

Görüşülen Konular ve Alınan Kararlar / Issues Discussed & Decisions	Sorumlu / Responsible
Cevap (Mehmet Hadi Anar – Mak. Tek.) : Biz bu konunun farkındayız bir sorun yaşanmayacaktır. Etütler yapılırken bu konu göz önünde bulundurularak, projedeki kollektörler ayırıldı, dolayısıyla pompalarda sorun çıkmayacaktır. **Cevap** (Sibel Elden – Prj Mdr Yrd) : Dünya Bankası kredili bir iş ve bu kapsamda verilen kredi bazı iş kalemlerini kapsamıyor, boru değişimleri de bu iş kalemlerinden biri. Bu anlamda yapılması gereken onarım ihtiyacı varsa, Hastane Yönetiminin kendisi ya da bağlı bulunduğu kurumlarca giderilmesi beklenmektedir; bu proje kapsamında değerlendirilememektedir. **Soru** (Özgür Pak – Elektrik Müh.) : Bize iş programı verebilir misiniz ve iş programına harfiyen uyulması hastanemiz için iyi olur. **Cevap** (Sibel Elden – Prj Mdr Yrd) : Mevcutta takip eidlen bir iş programı var ve ona göre planlamalar yapılmaktadır. İş programı anlık güncellemeler ile Hastane Yönetiminin planlamasına ve görüşüne göre uygulanmaktadır. Ana kalemler bazında, planlanan iş planı sizlerle paylaşılacaktır. **Soru** (Tayfun Özüm – Tekniker) : Yüklenici haftalık ya da daha uzun periyotlarda iş programını bizlerle paylaşıyor, beraber planlamamızı yapıyor ve ona uygun olarak işleri yapmalarını bekliyoruz. Şu ana kadar yürütülen süreçte bir sorun yaşanmamıştır. **Soru** (Tayfun Özüm – Tekniker) : Depolama kısmında bazı problemler yaşadık. Bilgimiz dışında kazan dairesine malzeme girişi yapılmış ve şu anda çıkışı talep edilmekte ve malzemenin girişini bilmediğimiz için çıkışına izin veremiyoruz. Konunun ne olduğu detayları ile anlatıldı ve çözüm önerisi geliştirildi. **Sonuç** (Sibel Elden – Prj Mdr Yrd) : İmalatlarda kullanılmak üzere gelecek tüm malzemelere bundan sonrası için tutanak tutulması sağlanacak. Hastane yönetimi bilgisi olmadan binaya malzeme girişi yapılmayacak ya da bina dışında oluşturulan kapalı alanda yüklenici depolama işini kendi üstlenecek. **Soru** (Yıldıray Oktay - Muhtar) : Projenin geri dönüşü ne zaman olacak. **Cevap** (Sibel Elden – Prj Mdr Yrd) : Bu bina için yapılacak enerji verimliliği onarım işlerinin yatırım maliyetinin geri dönüşü 2.3 yıldır. **Soru** (Yıldıray Oktay - Muhtar) : Binanın ilk yapımında sorunlar ve eksiklikler var. Umarım sizin çalışmanız sonucunda böyle sorunlar yaşamayız.	Yüklenici Müşavir Yüklenici -

Görüşülen Konular ve Alınan Kararlar / Issues Discussed & Decisions	Sorumlu / Responsible
Cevap (Sibel Elden – Prj Mdr Yrd) : Özellikle Dünya Bankası kredisi ile yapılan bu tarz uluslararası işlerde fidic sözleşmeleri uygulanmaktadır. Bu sözleşmelerde Müşavir yani saha kontrollüğü işi, ciddi bir iş takibi gerektiren, dokümantasyonu ve raporlaması en doğru şekilde takip edilen bir sistemle yürütülmektedir. Yapılan her imalat kalemi incelenmekte ve Kalite Kontrol ve Kalite Güvence birimince kontrol edilmektedir. Bunun için sahada yapılacak işlerin de sorunsuz ve doğru olması sağlanmaktadır. **Cevap** (Hakan Özgen – Hastane Makine Mühendisi) : Bu işlerde sözleşmesi gereği sıkı bir takip yapılmakta ve iş kalitesi oldukça yüksek. Sibel Elden tarafından evlerimizde uygulayabileceğimiz enerji tasarrufu hakkında bilgi katılımcılara aktarıldı. Mahalle sakinlerine enerji verimliliği hakkında farkındalık yaratmak adına muhtarlıkta da dağıtılmak üzere, muhtara broşür verildi. Katılımcılara ayırdıkları vakit ve ilgileri için teşekkür edilerek, toplantı sonlandırıldı.	- - -